

27.05.2013

Kaj/5

§ 624

V 19.6.2013, Hernesaaren osayleiskaavan hyväksyminen (nro 12099)

ILMOITUSASIA 1

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa osayleiskaavan siten valmisteltavaksi, että nykyisen selvitysalueen varauksesta luovutaan ja asuntorakentamisen ja risteilijälaivasataman tilatarpeet toteutetaan ensisijaisesti olemassa olevan Hernesaaren puitteissa.

Käsittely

Palautusehdotus:

Osku Pajamäki: Palauttaa osayleiskaavan siten valmisteltavaksi, että nykyisen selvitysalueen varauksesta luovutaan ja asuntorakentamisen ja risteilijälaivasataman tilatarpeet toteutetaan ensisijaisesti olemassa olevan Hernesaaren puitteissa.

Kannattajat: Tuuli Kousa

Palautusehdotus:

Belle Selene Xia: Perussuomalaiset esittävät, että kaupunginhallitus palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että selvitysalueeseen (ES-4) sisällytetään ns. Merikeskus (P/TY) ja sen eteläpuolella oleva meriallas (W/LV) sekä kannas ja vesiallas, ja että osayleiskaavasta laaditaan vaihtoehto, jossa Hernesaaren eteläkärjessä ei ole mereen tehtäviä lisätäyttöjä.

Xian vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palauttaa osayleiskaavan siten valmisteltavaksi, että nykyisen selvitysalueen varauksesta luovutaan ja asuntorakentamisen ja risteilijälaivasataman tilatarpeet toteutetaan ensisijaisesti olemassa olevan Hernesaaren puitteissa.

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki,
Laura Rissanen, Belle Selene Xia

27.05.2013

Ei-äänet: 9

Jorma Bergholm, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tarja Tenkula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kartta, päivätty 7.2.2012, muutettu 2.10.2012, päivitetty Kslk:n päätöksen 2.10.2012 mukaiseksi
- 2 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 2.10.2012, täydennetty 5.2.2013 (päivitetty Kslk:n 5.2.2013 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Havainnekuva 2.10.2012
- 4 Vuorovaikutusraportti 7.2.2012, täydennetty 18.9.2012, 2.10.2012 ja 29.1.2013 sekä keskustelutilaisuuksien muistiot
- 5 Hernesaaren osayleiskaavaehdotus, viranomaisneuvottelumuistio 4.6.2012
- 6 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen

Liikenneturvallisuusvirasto Trafi	hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen
Helen Sähköverkko Oy	hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen
Uudenmaan liitto	hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen
Muut lausunnonantajat	hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavan 7.2.2012 päivätyn ja 2.10.2012 muutetun piirustuksen nro 12099 mukaisena ja osayleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Osayleiskaavaehdotus mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa: purjevenesatama ja vesiuheilukeskus. Venesatamien yhteydessä on vapaa-aikaan ja veneilyyn liittyvän kaupan ja toiminnan keskittymä. Hernesaaren itärantaan on tarkoitus rakentaa Merisataman ja Eiranrannan jatkeeksi rantapuisto, jonka

pinta-ala on noin 6 hehtaaria. Laivakadun länsipuolella Fordin talo, Munkkisaaren teollisuustalo ja viljasiilot on merkitty säilytettäväksi rakennuksiksi.

Hernesaaren edustalle osoitettu täyttöalue on merkitty erityissuunnittelualueeksi, jonka vaihtoehtoisina käyttötarkoituksina asemakaavoituksen yhteydessä voidaan tutkia helikopterikenttää, venesatama- ja veneiden talvisäilytysaluetta, puistoa tai lähivirkistysaluetta tai toimitila- ja työpaikka- aluetta. Asemakaavassa osoitettavan tulevan käytön tulee sopeutua vaikutuksiltaan muun osayleiskaavan kokonaisuuteen.

Osayleiskaava-alueen nykyisen maa-alueen pinta-ala on noin 33 hehtaaria. Luonnoksen mukaan merialueille tehtäviä lisätäyttöjä tulisi noin 11 hehtaaria. Asuntorakentamisen kerrosalatavoite on noin 210 000 k-m², joka vastaa noin 5 100 asukasta. Työpaikka- ja palvelukerrosalatavoite on noin 190 000 k-m², joka vastaa noin 3 800 työpaikkaa. Erityis-suunnittelualueen maankäyttö ei sisällä kerrosalatavoitteisiin.

Alueelle etsitään uusia ja omaperäisiä kaupunkiasumisen ratkaisuja. Niitä voivat olla kerrostalojen lisäksi kaupunkipientalot ja -rivitalot ja kerrostalon ja pientalon asumisratkaisujen yhdistelmät. Tavoitteena on, että alueesta tulee palvelu- tarjonnaltaan elinvoimainen osa Helsingin merellistä kantakaupunkia.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto, mistä syystä osayleiskaavan laadinta alueelle on tarpeen. Osayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteiseksi, ja tulee korvaamaan tämän alueen osalta voimassa olevan Helsingin Yleiskaava 2002:n. Helsinki-puiston rajausta tarkistetaan seuraavan yleiskaavan yhteydessä erityissuunnittelualueen osalta.

Esittelijä

Osayleiskaavaehdotus on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen. Yleiskaavaa muutetaan alueella, jolla asuntotuotannolla on hyvät edellytykset toteutua sekä valmiiksi rakennetun katu ympäristön, palveluverkon että rakentamisvalmiuden osalta. Kaava-alue sijoittuu raitioliikenteen palvelualueelle.

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa, voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Hernesaaren ja Jätkäsaaren välissä on satama ja Hernesaaresta ulottuu itäiselle rantavyöhykkeelle saakka viheryhteystarve -merkintä. Hernesaaren osayleiskaava-alueen eteläosaa sivuaa jo olemassa oleva veneväylä ja pohjois-

eteläsuunnassa kulkee jätevesitunneli. Helikopterikentällä ei ole maakuntakaavassa erillismerkintää.

Keväällä 2013 Uudenmaan maakuntavaltuustossa hyväksytyn ja ympäristöministeriölle vahvistettavaksi lähetetyn Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksen mukaan Hernesaaren osayleiskaava-alue kuuluu kokonaisuudessaan valtakunnan keskuksen keskustatoimintojen alueeseen. Helikopterikentän kysymystä on kaavassa käsitelty osana Helsinki - Tallinna välisiä liikenteen yhteystarpeita. Muita, edellä kuvattuja vahvistetun maakuntakaavan merkintöjä ei ole muutettu.

Alueella on voimassa seitsemän eri aikoihin voimaan tullutta asemakaavaa, joissa osayleiskaavaehdotuksen alue on määritetty pääosin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi, satama-alueeksi, rautatiealueeksi sekä katu- ja puistoalueiksi.

Kaupunki omistaa kaava-alueen. Alueella on vuokrasopimuksia useiden eri toimijoiden kanssa, joista merkittävin on Arctech Helsinki Shipyard Oy. Vuokrasopimus on voimassa 31.12.2017 asti käsittäen maa-alueita Hernesaaren pohjois- ja keskiosissa. Vuokralaisella on nykyisten sopimusten mukaan oikeus saada pidennettyä vuokra-aikaa enintään 31.12.2018 saakka. Kaupunginhallitus korostaa, että Hernesaaren toteuttamismahdollisuudet etenkin asumisen osalta ovat pitkälti sidoksissa siihen miten pitkään telakkatoiminnot alueella säilyvät.

Alueen yleiskuvaus ja asemakaavamuutoksen tavoitteet

Hernesaari on ollut vuosikymmeniä telakka- ja satamakäytössä. Suuret telakkahallit hallitsevat kaupunkikuvaa. Laivanrakennus halleissa loppui vuonna 2006, mutta jatkunee Arctech Helsinki Shipyard Oy:n vuokra-alueella aina vuoteen 2017 asti. Alueen länsirannalla sijaitsee kaksi risteilyalusten laituripaikkaa. Risteilyalukset ankkuroivat Hernesaaren länsireunalla kesäkuukausina. Hernesaaren eteläosassa sijaitsevat helikopterikenttä, lumenkaatopaikka ja veneiden huoltotoimintaa.

Hernesaaren maanpinnan korkeusasemat ovat 2–3 metriä merenpinnan yläpuolella. Maanpinta on päällystetty asfaltilla itärantaa lukuun ottamatta. Eteläkärjessä on väliaikainen maanläjitysalue. Itärannalta avautuvat näkymät meren yli kohti Suomenlinnaa.

Osayleiskaavan tavoitteena on liittää alue rakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti osaksi kantakaupunkia. Rantapuisto, risteilymatkailu, mahdollisesti myös helikopteritoiminta, vesiturheilu- ja kulttuurikeskus edistävät elinvoimaisen palvelurakenteen muodostumista meren ympäröimälle asuinalueelle.

Tavoitteena on tulevaisuudessa rakentaa alueelle monipuolisia ja omaleimaisia asuntokortteleita. Hernesaassa pyritään korkeatasoiseen rakentamiseen laatuun. Tärkeä osa hyvää asumista on myös lähiympäristön laatu sekä rakennusten yleisten tilojen viihtyisyys. Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen. Tavoitteena on tehdä kerrostaloasumisesta houkuttelevaa pientalossa asumiseen verrattuna. Laadukkailla asuntoalueilla taataan monipuolinen väestö- ja asuntorakenne, jossa painotetaan asumismuotojen moninaisuutta, runsautta ja uudentyyppisiä kaupunkiasumisen muotoja.

Aluetta kehitetään työpaikkarakenteeltaan monipuolisena keskustan laajenemisalueena, jonka erityispiirteenä ovat vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvät elinkeinot. Alueen eteläosaan varataan tilaa vapaa-aikaan ja veneilyyn liittyvän kaupan ja toiminnan keskittymälle. Alueelle osoitetaan julkisten palvelujen tilat kuten päiväkodit ja alkuopetuskoulu alueen sisäisen tarpeen mukaan. Samalla luodaan edellytyksiä laajemmallekin alueelle heijastuvien palveluiden sijoittumiselle, kuten kulttuuri- ja vesiurheilukeskukselle. Kaupallisten palveluiden osalta tavoitellaan toimivia lähipalveluja, jotka ovat alueen tuleva väestömäärä huomioiden mahdollisia.

Alueen joukkoliikennetarkaisu perustuu raitiotieyhteyteen, joka kulkee Hernesaaresta Telakkakadun ja Bulevardin kautta keskustaan. Hernesaareen suunnitellaan sujuvat ja esteettömät jalankulun ja pyöräilyn reitit. Lisäksi jatkossa tutkitaan mahdollisuuksia vesibussiverkoston kehittämiseksi.

Hernesaaren itärannalle rakennetaan korkeatasoinen rantapuisto, joka laajentaa Merisatamanrannan suosittua kävelyaluetta. Puisto tarjoaa alueen asukkaille, kaupunkilaisille ja risteilymatkustajille monipuolisia virkistysmahdollisuuksia. Hernesaareen on tarkoitus rakentaa purjevenesatama ja vesiurheilukeskus, jonka toiminnan päätavoite on purjehduskisojen järjestäminen ja harrastustoiminnan esittely ja koulutus.

Tavoitteena on vahvistaa Helsingin vetovoimaisuutta risteilymatkailukohteena. Satama-alueelle osoitetaan lisää laituritilaa, jolloin Hernesaassa voi vieraila samanaikaisesti kolme risteilyalusta. Alueelle varataan tilaa matkailuun liittyville palveluille. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen yhteyksiä kehitetään keskustan ja risteilysataman välillä.

Helikopterikentälle mahdollinen alue on kaavassa osoitettu lentotoiminnan turvallisen järjestämisen ja toiminnan aiheuttamien meluvaikutusten vuoksi täyttömaalle nykyistä kenttää kauemmaksi

asumisesta, virkistysalueista ja lentotoiminnan fyysisistä esteistä. Helikopterikentän mm. meluun ja taloudellisiin edellytyksiin liittyvien vaikutusselvitysten vaatiessa vielä lisäselvittelyä sitä ei ole osayleiskaavassa osoitettu sitovana käyttötarkoituksimerkintänä vaan osayleiskaava mahdollistaa tälle ES-4 -merkinnällä osoitetulle erityissuunnittelualueelle myös muita käyttötarkoituksia, joista lopullisesti päätetään asemakaavoituksen yhteydessä.

Jatkosuunnittelussa tutkitaan mahdollisuutta rakentaa alueelle jätteen putkikeräysjärjestelmä. Lisäksi tavoitteena on osoittaa kantakaupunkialuetta palveleva lumen merivastaanottopaikka alueen eteläosaan.

Tavoitteena on, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset, entinen Fordin tehdasrakennus ja Valtion viljavarasto, säilyvät alueen teollisesta menneisyydestä kertovina rakennuksina, alueen maamerkkeinä ja kaupunginosan elävänä osana tarkoituksenmukaisessa ja rakennusten ominaisuuteen soveltuvassa käytössä.

Osayleiskaavan tarkempi kuvaus kaavamerkintöineen ja alueen toimintojen mukaan tarkasteltuna sisältyy kokonaisuudessaan esityslistan liitteenä olevaan osayleiskaavaselostukseen.

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutukset

Hernesaaren rakentuminen on osa Helsingin merellisen olemuksen muutosprosessia.

Osayleiskaava-alueen rakentuminen eheyttää yhdyskuntarakennetta. Hernesaaren rakentaminen yhdessä Jätkäsaaren rakennettavan kaupunginosan kanssa tulee liittämään vanhat teollisuus- ja satamakäytössä olleet ranta-alueet saumattomasti osaksi kantakaupunkia. Näin kantakaupungin asumisen, työpaikkojen, palveluiden sekä virkistysmahdollisuuksien tarjonta monipuolistuu.

Osayleiskaavan vaikutukset on esitelty tarkemmin liitteenä olevassa osayleiskaavaselostuksessa.

Osayleiskaavan toteuttaminen

Archtech Helsinki Shipyard -telakalla on vuokrasopimus vuoden 2017 loppuun asti. Elleivät telakkatoiminnot enää jatku, tavoitteena on, että sopimuksen päättyessä on olemassa kaavallinen valmius aloittaa osayleiskaavan mukainen rakentaminen.

Alueen esirakentaminen voidaan aloittaa osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen, kunhan tarvittavat täyttö- ja ympäristöluvat on

saatu. Kaavaehdotuksen mukaisen erityissuunnittelualueen vesialueen täyttö edellyttää kuitenkin asemakaavan hyväksymistä.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty Helsingin kaupungin aloitteesta. Kaavaprosessiin liittyvä vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti.

Esitetyt mielipiteet ja viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen jätettiin kirjeitse kaavoituksen eri vaiheissa yhteensä 65 mielipidettä. Mielipiteistä 18 koski osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Suunnitteluohjelmaa ja maankäyttökaaviota koski 9 mielipidettä. Kesäkuussa 2009 nähtävillä olleesta kaavaluonnoksesta jätettiin 27 mielipidettä ja joulukuussa 2011 nähtävillä olleesta tarkistetusta luonnoksesta 11 mielipidettä.

Saadut mielipiteet kohdistuivat rakentamisen määrään, maisemaan ja kaupunkikuvaan, helikopterikentän ja risteilysataman sijaintiin ja ympäristövaikutuksiin, purjevenesatamaan, vesiuurheilukeskukseen, liikenteeseen ja pysäköintiin, osallistumiseen ja vuorovaikutukseen, päätöksen- tekoon ja aikatauluun sekä palveluiden, puistojen ja virkistysalueiden määrään ja laatuun.

Lisäksi mielipiteitä on esitetty osayleiskaavaluonnoksesta 10.6.2009 järjestetyssä keskustelutilaisuudessa. Keskustelutilaisuuteen osallistui noin 40 henkilöä. Tarkistettua luonnosta koskevassa 14.12.2011 järjestettyyn keskustelutilaisuuteen osallistui noin 15 henkilöä.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että rakentamistehokkuus, palvelut, liikennemäärät ja pysäköintiratkaisut yhdessä muodostavat edellytykset matkailuun ja vapaa-aikaan liittyville toiminnoille sekä vetovoimaisen asuinalueen toteuttamiselle. Risteilylaiturin paikka on siirretty nykyisten risteilylaitureiden läheisyyteen, korkea rakentaminen on poistettu kaavamääräyksistä, Pihlajasaaren ja meritäytön etäisyyttä on kasvatettu ja puiston pinta-alaa on lisätty. Kevyen liikenteen reitti on ulotettu mahdollisen helikopterikentän ympäri sekä länsirantaan. Fordin talosta on laadittu kulttuurikäyttöselvitys ja veneiden varastointi sekä liikuntamahdollisuudet on huomioitu suunnittelussa.

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaistyötä yhteensä yli 30:n viranomaistahon kanssa.

Maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 1.2.2008.

Viranomaisten kannanotot ja luonnoksesta pyydetty lausunnot kohdistuivat helikopterikentän, sataman ja telakan toiminnan sekä maaperän ja merenpohjan rakentamisen ympäristövaikutuksiin, tulvariskeihin, helikopterikentän sijoittamisvaihtoehtoihin sekä lentoliikenteen ja merenkulun turvallisuuteen. Huomiota kiinnitettiin myös lumenvastaanottoa paikkojen ja veneiden talvisäilytyksen sijoittamiseen, vesialtasiin, veneväyliin, joukkoliikennetkaisuun, pysäköintiin, yleiseen turvallisuuteen, risteilymatkailun erityistarpeisiin, venesatamaan, rantarakentamiseen ja alueellisiin liikenneyhteyksiin. Lisäksi otettiin kantaa kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon, hallintamuotojen monipuolisuuteen, rakennussuojeluun, julkisiin palveluihin ja niiden sijoittamiseen, vaihtoehtoiseen energiantuotantoon, maakuntakaavaan, yleiskaavaan sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Kannanotot on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että esitetyt ympäristövaikutus-, helikopterikenttä- ja rakennushistoriaselvitykset on laadittu. Toimintojen ja rakennusten sijoittelussa on tutkittu vaihtoehtoisia ratkaisuja ottaen huomioon toimintojen ympäristövaikutukset. Mahdollinen helikopterikenttä on mitoitettu siten, että se täyttää ilmailumääräysten vaatimukset. Nykyisiin laivaväyliin ei ole tehty muutosehdotuksia mutta nykyisten veneväylien siirto otetaan huomioon jatkosuunnittelun yhteydessä. Satama-alue on mitoitettu sataman laatiman viitesuunnitelman mukaisesti. Fordin talo ja viljasiilot on määrätty suojeltaviksi rakennuksiksi ja venesatamien yhteyteen on varattu alueita veneilyyn liittyviin toimintoihin.

Muistutukset, kirjeet ja lausunnot

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 23.3.-23.4.2012.

Ehdotuksesta on tehty 4 muistutusta. Ennen nähtävillä oloaikaa on saapunut yksi kirje. Nähtävillä oloajan jälkeen on saapunut 2 kirjettä. Ehdotuksesta annettiin 22 lausuntoa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu järjestettiin 6.4.2012. Viranomaisten puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota maakuntakaavaan, veneliikenteen yhteistarpeisiin, katu-, satama- ja helikopteriliikenteen melu- ja päästövaikutuksiin, energiatehokkuuteen, katumitoituksen, toteutuskustannuksiin ja rakennettavuuteen, lumenvastaanottoon, veneiden talvisäilytykseen, pysäköintiin, vesialueen madaltamiseen, asemakaava-alueisiin, matkailun kehittämiseen, energiaselvitykseen, helikopterikentän maisemointiin, täyttö- ja ruoppaushankkeiden yhteisvaikutuksiin ja helikopterikentän vaikutuksiin.

Saadut muistutukset ja kirjeet kohdistuivat helikopterikenttään, meritäyttöihin, havainnekuviin ja maisemaan, rakentamistehokkuuteen, vesialtaisiin ja vesiliikenteeseen, kaavoitusaikatauluun, rakennuskorkeuksiin, toimintoihin ja niiden sijaintiin, ympäristövaikutusten arviointiin, vedenlaatuun ja virtauksiin, lumenvastaanottoaikaan ja lumenajoliikenteeseen, pienhiukkaspäästöihin ja meluun, pelastustoimintaan, virkistysalueisiin ja rakentamisen ympäristövaikutuksiin.

Saadut lausunnot kohdistuivat katu-, laiva- ja helikopteriliikenteen melu- ja päästövaikutuksiin, rakennettavuuteen, toteutuskustannuksiin, kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon, toimitilarakentamiseen, massatasapainoon, pysäköintiin, kanavavesialtaisiin, helikopterikenttään ja matalikkoon, katumitoitukseen ja puistoihin, rantarakenteisiin, lumenvastaanottoon, vesiliikenteeseen, kaupunkikuvaan, vesiliikenteeseen ja veden virtauksiin, koulujen ja päiväkodin sijoittamiseen, ympäristötaiteeseen, veneiden talvisäilytykseen ja pysäköintiin, Hernesaaren ja Jätkäsaaren väliseen liikenneyhteyteen, rakennussuojeluun, erityisasumiseen, liikennejärjestelyihin, polttoainekuljetuksiin, kiinteistökohtaiseen energiatuotantoon, luovien alojen toimintaedellytyksiin, satama-alueiden mitoitukseen, yhdyskuntateknisen huollon tilatarpeisiin, Munkkisaaren lämpökeskuksen ja telakan sekä raskaan liikenteen päästövaikutuksiin, energiaselvitykseen, helikopterikentän suunnittelua koskevaan viranomaisyhteistyöhön ja -lentotoimintaan, rakentamiskorkeuksiin, rakennusten ääneneristävyys ja ilmanvaihtoon, energiaselvitykseen, virkistysalueiden melutasoihin, erikoistavaran kaavamääräykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin.

Tarkemmin mielipiteet, muistutukset, lausunnot sekä vastineet niihin ilmenevät liitteenä olevasta vuorovaikutussuunnitelmasta.

Osayleiskaavaehdotuksen käsittely kaupunkisuunnittelulautakunnassa

Suunnitteluohjeen hyväksyminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 3.4.2008 Hernesaaren osayleiskaavan suunnitteluohjelman.

Osayleiskaavaehdotuksen hyväksyminen

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 7.2.2012. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä. Samalla lautakunta lisäsi seuraavat jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu Hernesaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin hernaaren kaavoituksen kokonaisuutta. Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen.

Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen.

Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 2.10.2012 muuttanut osayleiskaavaehdotusta seuraavasti:

LL-1 merkintä muutetaan merkinnäksi ES-4 – Erytysuunnittelualue, jonka maankäyttö ratkaistaan asemakaavoituksella toiminnallisten ja taloudellisten erillisselvitysten perusteella. Vaihtoehtoisina käyttötarkoituksina asemakaavoituksen yhteydessä voidaan tutkia:

- Helikopterikenttää. Helikopterikentän sijoittamista tutkittaessa tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen maankäyttöön.
- Venesatama- ja veneiden talvisäilytysaluetta
- Puistoa tai lähivirkistysaluetta
- Merelliseen ympäristöön soveltuvaa toimitila- ja työpaikka-aluetta Vesialueen täyttö alueen toteuttamiseksi edellyttää asemakaavan hyväksymistä.

Poistetaan alueella sijaitsevien viljasiilojen sr-merkintä.

Muistutusten, kirjeiden ja lausuntojen johdosta kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Lisäksi kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarve -merkintä ja muutettu palvelujen ja hallinnon alueen P/TY kaavamääräyksen muotoon: "Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan

liittyvän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin."

Lisäksi lautakunta päätti antaa seuraavan jatkosuunnitteluohjeen: Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, ettei siilojen sijainti sekä taloudelliset ja toiminnalliset mahdollisuudet huomioiden kaupungin ole perusteltua jatkaa alueen vuokrasopimusta viljan varastointikäytössä vuoden 2015 jälkeen. Asemakaavoituksen yhteydessä viljasiilojen alueelle etsitään toiminnallisesti ja taloudellisesti nykyistä viljan varastointia perustellumpi käyttö. Samassa yhteydessä selvitetään ja ratkaistaan nykyisten rakennusten suojelulliset näkökohdat.

Vuorovaikutusraportista ilmenevät kaupungin perusteltuna kannanottona annetut vastaukset tehtyihin muistutuksiin.

Ehdotuksen toinen nähtävillä olo

Osayleiskaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset arvioitiin olennaisiksi, minkä vuoksi kaavaehdotus asetettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n nojalla uudelleen julkisesti nähtäville 2.11.2012-3.12.2012.

Uudelleen nähtävillä olleesta kaavaehdotuksesta jätettiin 4 muistutusta, joiden lisäksi ennen nähtävillä oloa saapui yksi kannanotto kirjeitse ja virallisen nähtävillä olon jälkeen 2 asiaa koskevaa kirjettä. Saadut muistutukset ja kirjeet kohdistuivat meritäyttöihin, helikopterikentän sijoittamiseen, liikenteen sujuvuuteen ja määrään, risteilysatamatoimintoihin, toteutuskustannuksiin, vesiliikenteeseen, lumen vastaanottoon, P/TY -alueen ja venesataman käyttömahdollisuuksiin, ympäristövaikutusten arviointiin ja erityissuunnittelualue (ES-4) merkintään.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei tehnyt muutoksia kaavaehdotukseen toisen nähtävillä pidon jälkeen. Sen sijaan kaavaselistusta muutettiin eräiltä osin. Ehdotusta ei siten ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätös syntyi äänestyksen jälkeen. Tom Packalén esitti Osmo Soininvaaran kannattamana, että Hernesaaren kaakkoisosassa sijaitseva P/TY -alue rajataan osayleiskaava-alueen ulkopuolelle.

Esittelijän esitys voitti äänestyksessä äänin 5 (Andersson, Lovén, Niiranen, Rautava, Välimäki - 4 (Moisio, Packalén, Soininvaara, Villanen.)

Esittelijä toteaa, että esitys on kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

27.05.2013

Kaj/5

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kartta, päivätty 7.2.2012, muutettu 2.10.2012, päivitetty Kslk:n päätöksen 2.10.2012 mukaiseksi
- 2 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 2.10.2012, täydennetty 5.2.2013 (päivitetty Kslk:n 5.2.2013 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Havainnekuva 2.10.2012
- 4 Vuorovaikutusraportti 7.2.2012, täydennetty 18.9.2012, 2.10.2012 ja 29.1.2013 sekä keskustelutilaisuuksien muistiot
- 5 Hernesaaren osayleiskaavaehdotus, viranomaisneuvottelumuistio 4.6.2012
- 6 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuvasovitus idästä päin katsottuna
- 2 Täyttö- ja kaivualueet
- 3 Hernesaaren liikennesuunnitelma ja katujen poikkileikkaukset, 18.9.2012
- 4 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011, osa 1
- 5 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011, osa 2
- 6 Valtion viljavarasto, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011
- 7 Hernesaaren osayleiskaavan kaupallisten palveluiden mitoitus ja sijoittelu kaupunkirakenteeseen, Santasalo 12.12.2011
- 8 Hernesaaren osayleiskaava-alueen meriluontoon liittyvät selvitykset 2010, Alleco Oy, 5/2011
- 9 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 10 Hernesaaren osayleiskaava-alueen sedimenttitutkimukset, Finnish Consulting Group Oy, 27.1.2012
- 11 Hernesaaren osayleiskaavaluonnoksen mukaisten vesistötöiden vaikutus alueen pohjaeläimistöön ja Vantaanjoen kalaväylään, Kala- ja vesitutkimuskeskus Oy, 5/2011
- 12 Hernesaaren osayleiskaava-alueen tuulisuuskartoitus, WSP Finland Oy, 2012
- 13 Archtech Helsinki Shipyard telakan vuokra-alue
- 14 Hernesaaren osayleiskaava-alueen aallokkotarkastelu, Ilmatieteen laitos, 2012 (päivitetty)
- 15 Liikenteen typenoksidi- ja pienhiukkaspäästöjen leviämismallinnus Telakkakadun alueella ja arvio ilmanlaadusta Hernesaassa -selvitys. Ilmatieteen laitos - ilmanlaadun asiantuntijapalvelut, 29.8.2012

Otteet

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

27.05.2013

Kaj/5

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Liikenneturvallisuusvirasto Trafi

Helen Sähköverkko Oy

Uudenmaan liitto

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Muut lausunnonantajat

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

27.05.2013

Kaj/5

Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta
Liikuntalautakunta
Pelastuslautakunta
Opetuslautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Helsingin Satama -liikelaitos
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2013 § 593

Pöydälle 20.05.2013

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 05.02.2013 § 14

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Ksv 0836

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 7.2.2012 päivätyn ja 2.10.2012 muutetun 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 5.2.2013 täydennettyine kaavaselostuksineen kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja esittää, etteivät tehdyt muistutukset ja kirjeet anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päätti todeta, että kaavaselostusta on muistutusten ja kirjeiden johdosta tarkistettu ja täydennetty, kuten osayleiskaavan selostuksen luvusta 7 Suunnittelun vaiheet yksityiskohtaisesti ilmenee.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

Samalla lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet saatuihin kirjeisiin.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus Kaj:n rooteli/Rämö

Käsittely

05.02.2013 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Päätös syntyi äänestyksen jälkeen.

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Hernesaaren kaakkoisosassa sijaitseva P/TY-alue rajataan osayleiskaava-alueen ulkopuolelle.

Kannattajat: Osmo Soininvaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Hernesaaren kaakkoisosassa sijaitseva P/TY-alue rajataan osayleiskaava-alueen ulkopuolelle.

Jaa-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Jape Lovén, Matti Niiranen, Risto Rautava, Heta Välimäki

Ei-äännet: 4

Elina Moisio, Tom Packalén, Osmo Soininvaara, Sampo Villanen

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5-4.

29.01.2013 Pöydälle

02.10.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

27.05.2013

Kaj/5

18.09.2012 Pöydälle

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

14.02.2012 Pöydälle

07.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Matti Kajjansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kajjansinkko(a)hel.fi

Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi

Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi

Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluvaikutukset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Anne Karlsson, johtava yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 14.06.2012 § 364

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Kiinteistökartta G2 S1-3, Hernesaari

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle
Länsisataman Hernesaaren alueen osayleiskaavaehdotuksesta nro
12099 seuraavan lausunnon:

Tiivistelmä

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 (78 §) lähettää
Länsisataman Hernesaaren aluetta koskevan
osayleiskaavaehdotuksen kaupunginhallitukselle puoltaen sen
hyväksymistä. Samalla lautakunta päätti hyväksyä kaavan
jatkosuunnittelua koskevia ponsia, jotka koskivat mm.
kaavaehdotuksessa osoitetun helikopterikentän toteuttamista sekä
kaava-alueelle sijoituvia Hernesaaren viljasiiiloja.

Osayleiskaavaehdotus mahdollistaisi osaltaan uutta asuntorakentamista noin 210 000 k-m² (noin 5 100 asukasta) sekä työpaikka ja palvelurakentamista yhteensä noin 190 000 k-m² (noin 3 800 työpaikkaa). Hernesaaren toteutuksen kaupungille tulevien investointien kokonaiskustannusarvio on noin 204 milj. euroa eli noin 580 euroa/k-m².

Kiinteistölautakunnan mielestä osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asunto- ja toimitila-alueen rakentamiselle. Kaava-alueen tontit sekä yleiset alueet ovat kuitenkin rakennettavuudeltaan monilta osin todennäköisesti hyvin vaikeita ja kalliita. Erityisesti tämä korostuu asuntotonteilla, jotka rajoittuvat osayleiskaavassa osoitettuihin keinotekoisiiin kanaviin ja vesialtaisiin, sekä alueilla, joilla tehdään laajoja meritäyttöjä. Alueen asemakaavoituksessa tulee huolehtia siitä, että alueelle voidaan toteuttaa myös kohtuuhintaista asuntotuotantoa kaupungin asuntopoliittisten ohjelmien mukaisesti.

Kaava-alue on toimitilarakentamisen kannalta heikohkon saavutettavuuden vuoksi varsin haastava, ja toimitilatonteille voi olla vaikea löytää toteuttajia. Tämä saattaa muodostua ongelmalliseksi mm., jos toimitilarakennusten on tarkoitus toimia samalla suunnitellun helikopterikentän meluestenä.

Suunnitellun helikopterikentän kustannukset ovat erittäin korkeat (noin 83 milj. euroa), ja alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tuleekin laaja-alaisesti tutkia erilaisia teknisiä ratkaisuja toteutuskustannusten minimoimiseksi. Koska helikopterikentän toteuttamisen aikatauluun liittyy todennäköisesti merkittäviä epävarmuustekijöitä, osayleiskaava-alue tulee olla rakennettavissa myös ilman helikopterikenttää.

Kiinteistölautakunta puoltaa kaavan hyväksymistä lausunnossa esitetyin huomioin.

Maanomistus ja -hallinta

Osayleiskaavaehdotuksen rajaama alue (yht. noin 44 ha, josta noin 11 ha tulevia meritäyttöjä) on kokonaisuudessaan kaupungin omistuksessa. Alueelta on kuitenkin tehty useita maan- ja huoneenvuokrasopimuksia telakka- ja teollisuustoimintaa varten. Osa sopimuksista on tehty toistaiseksi voimassa olevina noin 6 kuukauden irtisanomisajoin. Alueen määräaikaiset maan- ja huoneenvuokrasopimukset päättyvät pääasiallisesti viimeistään vuoden 2018 lopulla. Alueen nykyiset sopimukset eivät siten ole esteenä Hernesaaren alueen tulevalle rakentamiselle.

Alueen rakennettavuus ja maaperä

Rakennettavuudesta yleisesti

Osayleiskaava-alue on rakennettavuudeltaan hyvin vaihteleva. Rakennusten perustamistapana tulee olemaan paaluperustus. Rakennushankkeiden pohjarakentamiskustannukset tulevat siten olemaan hyvin vaihtelevia paalutustavasta ja vaadittavasta paalupituudesta riippuen.

Meritäytöt

Osayleiskaavaehdotuksen mukaan alueen rantaviivaa on tarkoitus muuttaa täyttämällä merialuetta ja leikkaamalla maamassoja alaiden kohdalta. Alueelle tulee myös huomattava määrä maatäyttöjä, koska maanpinnan korkeutta nostetaan paikoitellen usealla metrillä.

Venesatama-alueelta kaivetaan merkittävä määrä maa-aineksia ja sedimenttejä. Osa poistettavista maa-aineksista ja sedimenteistä sisältää kallista käsittelyä vaativia haitallisia yhdisteitä.

Kaupungilla ei ole olemassa meriläjityskelvottomien sedimenttien vastaanottoa paikkaa, vaan sijoittaminen tulee aina suunnitella alueellisesti. Myöskään puhtaille sedimenteille ei ole tiedossa Hernesaaren rakentamisen aikana käytössä olevaa meriläjityspaikkaa. Helsingissä on lisäksi muutaman seuraavan vuosikymmenen ajan pulaa hyvälaatuisista täyttömaista voimakkaan rantarakentamisen vuoksi.

Jo osayleiskaavavaiheessa olisikin hyvä tarkastella kaava-alueen massatasapainoa sekä pyrkiä sellaiseen ratkaisuun, että kaivettavia maa-aineksia ja sedimenttejä voitaisiin käyttää mahdollisimman paljon paikallisesti hyödyksi korvaamaan alueelle tuotavia täyttömaita.

Osayleiskaavaa varten on laadittu täyttö- ja pohjarakennussuunnitelma FCG/P14962, 13.1.2012. Suunnitelmassa todetaan ruoppauksesta ja pilaantuneiden maiden sijoituksesta mm. seuraavaa:

”Täyttöpenkereiden alta ruopataan savi pois kitkamaan tai kallioon saakka koko täytettävältä alueelta ennen täyttöä. Savi poistetaan täyttöpenkereiden ulkoluisien rajaamalta alueelta. Täyttöjen luiska-alueilla ja vedenalaisen täytön osalla voidaan harkita savimassojen stabilointia paikoilleen. Mikäli stabiloimalla voidaan jättää myös pilaantuneet sedimentit louhetäytön sisään, on menetelmä taloudellisesti järkevä vaihtoehto. Tiedossa ei ole, että vedenalaista stabilointia olisi vastaavissa olosuhteissa tehty, mutta toimiva menetelmä on todennäköisesti koerakentamalla löydettävissä.

Pilaantuneiden sedimenttien loppusijoitus tehdään ympäristöluvan mukaisesti. Stabiloituja sedimenttejä voidaan sijoittaa esimerkiksi tulevan helikopterikentän täyttöihin. Helikopterikentälle on tulossa vain kopteriliikennettä palveleva terminaalirakennus; muuten kenttä toimii liikenne- ja pysäköintipaikkana. Mikäli sedimenttien sijoittaminen voidaan suunnitella merivesipinnan alle, alueelta on löydettävissä sijoituspaikka melko suurelle määrälle sedimenttejä. Täyttöjen luiska-alueilla ja vedenalaisen täytön osalla voidaan harkita savimassojen stabilointia paikoilleen. Erityisesti mikäli stabiloimalla voidaan jättää myös pilaantuneet sedimentit louhetäytön sisään, on menetelmä taloudellisesti järkevä vaihtoehto. Tiedossa ei ole, että vedenalaista stabilointia olisi vastaavissa olosuhteissa tehty, mutta toimiva menetelmä on todennäköisesti koerakentamalla löydettävissä. Erityisesti helikopteriliikenteen nousu- ja laskusektorien takia tehtävä suojatäyttö on täyttöä, jolla ei ole merkittävästi muita vaatimuksia kuin riittävä stabiliteetti.”

Jätkäsaaren meritäytöistä saadut kokemukset syvään veteen tehtävistä ruoppauksista vanhojen täyttöjen läheisyydessä ja sen jälkeen tapahtuvasta louhetäytöstä ovat tuoneet esiin ongelmia niin työturvallisuudessa kuin täyttöjen lopputuloksen vaatimusten saavuttamisessa. Raportissa mainittu vaihtoehto veden alla olevan saven paikalleenstabiloinnista ruoppauksen sijaan tulee tutkia ja varmistaa koerakentamalla. Eräs sopiva kohde koerakentamiseen voisi löytyä Kalasataman Verkkosaaren alueelta, joka on aikataulullisesti Hernesaarta edellä ja jossa myös tuuliolosuhteet ovat edullisemmat vesistöalueella tehtävää koestabilointia ajatellen. Toisin kuin FCG:n raportissa mainitaan niin stabilointia on maailmalla tehty ja tehdään vesistöalueilla rutiininomaisesti. Tosin kokemukset meillä käytössä olevasta kuivamenetelmästä ovat vähäiset.

Lisäksi tulee huomioida, että altainen kohdalla joudutaan suorittamaan myös vedenalaista louhintaa, koska osa venesatamaa sijoittuu tasolle +2 ulottuneen entisen Likgrund/Ruumiskari –nimisen majakkasaaren kohdalle.

Tulevien vuosien esirakentamismäärärahoihin olisi syytä varata vesistöalueella tapahtuvan saven koestabiloinnin suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan määrärahat. Koerakentamisella olisi syytä selvittää sekä menetelmän käyttökelpoisuus riittävän alueellisen stabiliteetin aikaansaamisessa että paikalleenstabiloinnin käyttökelpoisuus pilaantuneiden sedimenttien käsittelyssä.

Edellä mainitun lisäksi on syytä korostaa, että kiinteistötoimen hallintaan tulevien alueiden täyttöjen suunnittelussa lähtökohtana tulee olla riittävä varmuus sortumista vastaan sekä se, että tulevien asuinkortteleiden painumat voidaan kohtuullisin rakennustoimenpitein

rajoittaa hyväksyttävälle tasolle. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota tehtävien täyttötoimenpiteiden riittävään dokumentointiin, jotta dokumentointia voidaan hyödyntää rakennusten perustamistapoja määriteltäessä.

Maaperän pilaantuneisuus

Osayleiskaavaehdotuksen laadinnan yhteydessä teetettyjen selvitysten mukaan kaava-alueen maaperä on monin paikoin pilaantunut. Myös merialueiden sedimentit ovat paikoin pilaantuneet. Teetetyissä selvityksissä on arvioitu, että Hernesaaren maaperän puhdistaminen maksaisi noin 16 milj. euroa (alv 0 %), jos kaikki pilaantuneet maat vaihdettaisiin puhtaisiin maa-aineksiin. Alueella on lisäksi paljon heikkolaatuisia koheesiomaita, joiden sijoittaminen ulkopuolisiin kohteisiin on kallista.

Kyseisiä kustannuksia voidaan merkittävästi alentaa, jos mahdollisimman suuri osa kaivettavista pilaantuneista maista pystytään sijoittamaan alueen täyttöihin kuten Jätkäsaaren ja Hietasaaren kallion asemakaava-alueella tehdään. Kyseiselle hyötykäyttöalueelle tulisi etsiä sijoituspaikka kaavoituksen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja alue tulee merkitä asemakaavaan. Lisäksi kaava-alueelle voidaan todennäköisesti jättää riskinarviointiin perustuen mahdollisimman suuria määriä pilaantuneita maita. Riskiarvioinnissa tulisi huomioida toimintojen sijoittelu siten, että pilaantuneilla alueilla rakentamisen vaatimaa kaivua suoritettaisiin mahdollisimman vähän.

Asuntorakentaminen

Osayleiskaavan tavoitteena on luoda Hernesaaresta elinvoimainen ja viihtyisä osa kantakaupunkia jatkeena Punavuorelle ja Eiralle. Asuntorakentamisen kerrosalan määrällinen tavoite on noin 210 000 k-m², joka vastaa noin 5 100 asukasta.

Osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asuntoalueen rakentamiselle. Asuntotonttien autopaikat on tarkoitettu sijoittamaan tonteille maanalaisiin pysäköintilaitoksiin ja osittain maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin. Maanpäällisen pysäköinnin mahdollistaminen helpottaa asuntorakentamiseen liittyviä kustannuspaineita. Maanalaiset pysäköintilaitokset tulee olla toteutettavissa siten, että vältetään vaikeilta ja usein hyvin kalliilta vesitiiviiltä rakenteilta.

Osayleiskaavan toteuttamisen kaupungilta edellyttämät tavanomaista huomattavasti korkeammat investoinnit (arviolta noin 580 e/k-m²) huomioiden alueen asemakaavoituksessa tulee huolehtia siitä, että alue kaavoitetaan riittävän tehokkaasti investointikustannusten kattamiseksi. Selkeä pääpaino alueen tulevassa asemakaavoituksessa

tulisi siten olla kerrostaloissa. Alueen asuntonttien luovutuksessa tullaan noudattamaan kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Alueen asemakaavoituksessa tulee siten varmistaa, että asemakaavoituksella luodaan edellytykset myös kohtuuhintaiselle vuokra- ja omistusasuntotuotannolle.

Ainakin osa kaavaehdotuksen asuinkortteleista on osoitettu rajoittuviksi rakennettaviin kanava-vesialtisiin (W), joihin tulisi myös venepaikkoja. Vesiaiheiden rakentaminen tulee todennäköisesti olemaan erittäin kallista ja luo huomattavia haasteita myös kanava-vesialtisiin rajoittuvien tonttien luovuttamiselle ja rakentamiselle. Tulevassa asemakaavoituksessa tuleekin kiinnittää erityistä huomiota kanava-vesialtaiden teknistaloudelliseen toteutuskelpoisuuteen. Alue tulisi olla mahdollista asemakaavoittaa myös siten, ettei kanava-vesialtaita ole välttämätöntä toteuttaa, mikäli nämä osoittautuvat tarkemmissa selvityksissä taloudellisista tai muista syistä toteutuskelvottomiksi. Mikäli kanava-vesialtaat osoittautuvat myöhemmässä asemakaavoituksessa toteutuskelpoisiksi, tulee kanava-vesialtisiin rajoittuvien tonttien osalta laatia tontinluovutusta varten selkeät pohjarakentamis- ja muut ohjeet, joissa määritellään rakennusteknisten seikkojen lisäksi mm. rakentamis- ja ylläpitovastuut yleisten alueiden rakenteiden (esim. tukimuurit) ja talohankkeiden välillä.

Kaava-alueen eteläosaan suunnitellun helikopterikentän todennäköisesti ajoittainen varsin voimakas melu saattaa heikentää ainakin kaava-alueen eteläisimpien asuntokortteleiden markkinoitavuutta.

Toimitilarakentaminen

Osayleiskaavaehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa Hernesaaren alueelle toimitila- ja palvelurakentamista noin 190 000 k-m², joka vastaa noin 3 800 työpaikkaa. Mainitusta kerrosalasta uutta kerrosalaa on noin 150 000 k-m².

Alueelle esitettävä uusi toimitilarakennusoikeus on lähes puolitoistakertainen Salmisaaren uuteen toimitila-alueeseen verrattuna (noin 110 000 k-m²). Alueen sijainti Salmisaaren uuteen toimitila-alueeseen verrattuna on kuitenkin toimitilamarkkinoiden ja niiden asiakkaiden kannalta erittäin syrjäinen. Kulkuyhteydet Hernesaaren sekä joukkoliikennevälineillä että yksityisautoilla ovat varsin heikot mahdollisesta uudesta raitiovaunulinjasta huolimatta. Ei ole perusteltua uskoa, että entisestään raide- ja joukkoliikenneyhteyksien varteen keskittyvä vetovoimainen, työmatkoja lyhentävä ja ekologinen toimitilarakentaminen sijoittuisi Hernesaaren näin suuressa määrin. Voidaankin pitää todennäköisenä, ettei alueelle synny toimitilarakentamista nyt esitetyssä laajuudessa. Eri asia on, että

veneilyyn liittyvää toimintaa voisi sijoittua uusiin rakennuksiin ja vanhoihin säilytettäviin halleihin.

Toimitilojen todennäköisesti heikko kysyntä saattaa vaikuttaa merkittävästi alueen rakentamisjärjestykseen, koska asuntohankkeiden melusuojaus suunniteltua helikopterikenttää vastaan perustunee esitetyssä kaavaratkaisussa siihen, että alueelle rakennetaan asuinkortteleita suojaavia toimitilarakennuksia.

Toimitilarakentamisen edistämiseksi asemakaavoituksessa tulisi varmistaa riittävästi autopaikkoja myös toimitilahankkeille.

Julkiset palvelut

Hernesaaren julkisten palveluiden mitoitus on tehty yhteistyössä palveluhallintokuntien kanssa. Osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu kaksi aluetta julkisille palveluille ja hallinnolle (PY), jota voidaan pitää riittävänä. Yleisiä rakennuksia varten asemakaavoilla muodostettaviin tontteihin ja asemakaavaratkaisuihin otetaan tarkemmin kantaa asemakaavoituksen yhteydessä.

Helikopterikenttä

Kaava-alueen eteläosaan suunnitellun helikopterikentän kustannukset ovat erittäin korkeat (noin 83 milj. euroa, alv 0 %). Alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tulee laaja-alaisesti tutkia erilaisia teknisiä ratkaisuja kentän toteutuskustannusten minimoimiseksi. Koska helikopterikentän toteuttamisen aikatauluun liittyy todennäköisesti merkittäviä epävarmuustekijöitä, osayleiskaava-alue tulee olla rakennettavissa myös ilman helikopterikenttää. Lisäksi helikopterikentän jatkosuunnittelussa tulee huomioida edellä mainitut toimitilarakentamiseen ja näin ollen helikopterikentän melusuojaukseen liittyvät vaikeudet.

Lopuksi

Kiinteistölautakunnan mielestä osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asunto- ja toimitila-alueen rakentamiselle. Kaava-alueen tontit sekä yleiset alueet ovat kuitenkin rakennettavuudeltaan monilta osin todennäköisesti hyvin vaikeita ja kalliita. Kaupungille Hernesaaren toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset ylittänevät merkittävästi tavanomaisena pidettävät kustannukset. Huomion arvoista on, että alueen rakennusoikeuteen suhteutetut investoinnit (arviolta 580 euroa/k-m²) nousevat edelleen arvioidusta, mikäli alueelle ei toteudu toimitilarakentamista nyt suunnitellussa laajuudessa. Mikäli esim. alueen suunnitellusta uudesta toimitilarakennusoikeudesta toteutuu vain noin puolet (noin 75 000 k-m²), alueen rakennusoikeuteen suhteutetut investoinnit nousevat

huomattavasti nyt arvioidusta tasosta. Alueen toteuttamiseen liittyy siis merkittäviä taloudellisia haasteita ja riskejä.

Edellä mainitun vuoksi osayleiskaavoituksen jatkosuunnittelun ja alueen tulevan asemakaavoituksen yhteydessä tulisi kattavasti vertailla mm. rantojen täyttöjen ja kaivujen osalta erilaisten vaihtoehtojen kustannuksia sekä niistä saatavia hyötyä. Lisäksi jatkosuunnittelussa tulee varmistaa riittävän tehokkaan asuntorakentamisen mahdollisuudet sekä kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytykset.

Kiinteistölautakunta puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin huomioin.

Käsittely

14.06.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Kirsi Pihlaja: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 27. kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Hernesaari soveltuisi hyvin myös autopaikattomien asuntojen rakentamiseen.

Kannattajat: Anja Malm

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen 27. kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Hernesaari soveltuisi hyvin myös autopaikattomien asuntojen rakentamiseen.

Jaa-äännet: 5

Heidi Ekholm-Talas, Jyrki Lohi, Sole Molander, Olli Saarinen, Timo Tossavainen

Ei-äännet: 3

Anja Malm, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Kermen Soitu

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 24.5.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Helsingin Energian lausunto liitteessä 1.

Lisätiedot

Kivirinne Jouni, Yleissuunnitteluinsinööri, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Opetuslautakunta 15.05.2012 § 74

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon.

Hernesaaren suurimpia suunnitteluun liittyviä haasteita ovat katu-, laiva- ja helikopteriliikenteeseen liittyvät melutekijät sekä Länsisataman matkustajaliikenteeseen liittyvät ilma- ja hajupäästöt. Julkisten palvelujen ja hallinnon PY-kortteleiden sijoitusta tulee vielä tutkia, jotta lasten käyttöön tulevat koulutilat ja liikuntapaikat sijoittuisivat ilmanlaatu- ja melutilanteen kannalta mahdollisimman suotuisiin paikkoihin.

Osayleiskaavan tulee mahdollistaa koulun mitoituksen tarkistaminen alueen rakentumisen edetessä ottaen huomioon lähialueiden oppilaskehitys. Lasten ja nuorten toimintatilojen oikea sijoittaminen ja mitoittaminen edellyttää yhteistyötä kaavoittajan ja palveluhallintokuntien välillä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 15.05.2012 § 257

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Katutilojen toimivuuteen ja mitoitukseen on jatkossa asemakaavaa valmisteltaessa kiinnitettävä erityistä huomiota. Katupuiden, pyöräilyn, ylläpidon ja lumitilojen vaatimukset tulee ottaa huomioon katutiloja suunniteltaessa. Esitetyt katutilojen lumitilat ovat niukkoja.

Pääkadun kunnallistekniikan sijoittamista pitää tarkastella asemakaavaa laadittaessa erityisesti niissä kohdin, missä siltakansi ja kadun taso kohtaavat, jotta kadun alle sijoitettavaa kunnallistekniikkaa voidaan ylläpitää. Pääkadun sillan korkeustaso vaikuttaa myös korttelien P/TY ja LS/P väliin sekä samalla kohdin olevien korttelien PY ja AK väliin sijoittuvien tonttikatujen korkeustasoon. Tonttikadut ovat alkuosaltaan rakennettava joko siltarakenteisina tai penkereelle, jotta päästään laiturien ja vesialtaiden korkeustasoon, mikä on noin + 3 metriä. Näille tonttikaduille sijoitettavien kunnallisteknisten johtojen ja putkien tila- ja huoltotarpeet täytyy tarkastella myös erityisen huolellisesti. Tonttikatujen viereisten korttelien rakentamisessa täytyy ottaa huomioon katujen korkeustaso, sillä kadut tulevat olemaan joko silta- tai pengerrakenteella vähintään noin 70 metrin matkan pääkadulta lähtien.

Pääkadun kansitason ja viereisen laituritason korkeusero on neljä metriä. Raitiovaunusillan rakenteen paksuus ja huoltotila pienentävät oleellisesti sillan alle jäävää tilaa. Tämä vaatii kannen alle sijoitettavien liiketilojen osalta tarkkaa mitoituksen suunnittelua asemakaavan laatimisen yhteydessä, jotta kiinteistötekniikka ja muut toimintaa palvelevat tilat mahtuvat niille varattuun matalaan tilaan.

Osayleiskaavaehdotuksen puistoalueet ovat pieniä. Puistopinta-ala asukasta kohden on selvästi pienempi kuin kantakaupungissa keskimäärin. Näin ollen Hernesaaren puistoissa tulee olemaan muuta kantakaupunkia suuremmat puistokohtaiset käyttöpaineet. Lisäksi puistossa on myös toimintoja, jotka lisäävät tätä, esimerkiksi puistoalue toimii vesiurheilukeskuksen katsomona. Laajemmat puistot helpottaisivat tulevaisuudessa tilojen muuntelua ja uusien toimintojen kehittämistä. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on esitetty, että puistoissa olisi luonnontilaisia alueita. Tämä ei käytännössä ole mahdollista kovan käyttöpaineen aiheuttaman kulutuksen tähden. Sitä paitsi viheralueet rakennetaan täytemaan päälle. Luonnonmukaisesti hoidettava puisto vaatisi huomattavasti laajemman pinta-alan tai vaihtoehtoisesti suojausta, jotta kasvillisuudella olisi menestymisen mahdollisuuksia. On tarkoituksenmukaisempaa, että rakennettujen puistojen suunnittelun inspiraationa ja teemana on meren rantaan hyvin soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta.

Osayleiskaavaehdotuksen katujen ja puistojen korkeusvaihtelut ovat suuria, mikä edellyttää erityisen paljon siltojen, tukimuurien ja rantarakenteiden, portaiden ja luiskien rakentamista. Kanavista johtuen kaavaratkaisut edellyttävät lukuisien siltojen rakentamista. Sekä siltojen rakentaminen että niiden ylläpito on kallista. Siltojen ja niille johtavien reittien tilavaraukset tulee olla sellaisia, että talvikunnossapito on mahdollista. Suuret korkeuserot siltojen, rannan ja tonttien välillä aiheuttavat sen, että myös puistoista tulee erittäin rakennettuja. Tukimuureja ja luiskapintaa on paljon, mikä rajoittaa toimintojen sijoittelua puistoihin. Asemakaavaa laadittaessa on riittävästi tarkasteltava puistojen topografiaa ja tilavarauksia toimintojen, huoltoliikenteen ja kasvillisuuden hoidon onnistumisen kannalta.

Osayleiskaavaluonnoksen alueen pohjaolosuhteista ja maaperän rakennettavuudesta ei ole tarkkoja tietoja. Kaavaluonnoksessa on esitetty rakennettavaksi kolme kanavaa ja kolme suurta vesiallasta. Rantarakenteiden Helsingin kaupungille aiheuttamia kustannuksia sekä rakennettavuutta on selvitettävä tarkemmin asemakaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Osa ehdotetuista rakennuksista sijaitsee rantarakenteiden päällä. Näistä rantarakenteiden kustannuksista ja ylläpidosta vastaavat kiinteistöt.

Osayleiskaavan luonnoksessa esitetty Hernesaaren lumen merivastaanottoaika on poistettu osayleiskaavaehdotuksesta. Hernesaaren lumen merivastaanottoaika on erittäin tärkeä kantakaupungin ja tulevan Hernesaaren alueen lumilogistiikan kannalta. Eteläisen Helsingin lumenkäsittely vaatii uusia, hintavia ratkaisuja, jos tämä lumenkäsittelyaika poistuu käytöstä. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että osayleiskaavan on mahdollistettava lumenvastaanottoaika sijoittaminen kaavamuuosalueelle.

Lentoliikenteen melu leviää yleisille alueille. Melu on päiväsaikaan huomattava haitta. Lasten leikkipaikat ja vanhusten toimintaympäristöt tulee suojata melulta. Vaikutusten arvioinnin mukaan kortteleiden väliin jää hiljaisempia alueita (alle 55 dB päivisin), joille voi sijoittaa lasten ja vanhusten toimintoja. Meluhaittojen torjuminen tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa sekä arvioitaessa alueen asumisterveellisyttä ja toteutuskustannuksia.

Kustannukset

Kaupunkisuunnitteluviraston mukaan Hernesaaren toteuttamisen kustannuksista suuri osa syntyy alueelle suunnitellusta helikopterikentästä, risteilijälaiturin ja rantapuiston täyttöistä, täyttöjä edeltävistä merenpohjan pehmeiden aineiden ja haitta-ainepitoisten sedimenttien ruoppauksista, meriläjitykseen soveltumattomien sedimenttien käsittelystä sekä rantarakenteista. Kustannuksia syntyy

myös yhdyskuntateknisen huollon verkoston rakentamisesta sekä yleisten alueiden eli katujen ja puistojen rakentamisesta.

Maarakennuskustannuksiin sisältyy pilaantuneiden sedimenttien ruoppaus ja mereen kelpaamattomien sedimenttien käsittely ja loppusijoitus rannalla, pehmeiden maiden ruoppaus, yleistäyttö nykyisillä maa- ja merialueilla sekä yleiskaivu. Kustannukset eivät sisällä vedenalaisen paineviemärin siirtokustannuksia, pilaantuneen maaperän kunnostuskustannuksia eikä katujen ja puistojen rakentamiskustannuksia.

Rantarakenteiden kustannuksiin sisältyy luiskien rakentamiskustannukset, risteilijälaiturin kustannukset, vesialtaiden ja venesatamien laiturimuurikustannukset, helikopterikentälle vievän nostosillan kustannukset sekä muita rantarakenteiden kustannuksia.

Liikennealueiden erityiskustannuksiin sisältyy pääkadun silta, helikopterikentän tukimuuri sekä pääkadun tukimuurit.

Osayleiskaavan luonnoksen selostuksessa on ilmoitettu seuraavat kustannukset: maarakennuskustannukset 122 miljoonaa euroa, rantarakenteet 60 miljoonaa euroa, liikennealueiden erityiskustannukset 8 miljoonaa euroa, kunnallistekniikan rakentamiskustannukset 7 miljoonaa euroa ja katujen ja yleisten alueiden rakentamiskustannukset 7 miljoonaa euroa.

Edellä mainittuihin summiin on erikseen ilmoitettu sisältyvän rantapuiston 33 miljoonan euron, kolmen vesialtaan 24 miljoonan euron ja pääkadun siltakannen 4 miljoonan euron kustannukset.

Jos alueelta poistettaisiin kaikki alemman ohjearvon ylittävät haitta-ainepitoiset maa-ainekset, olisi tästä koitua lisäkustannus noin 16 miljoonaa euroa. Edellä esitetty kokonaiskustannusarvio perustuu arvioon, että valtaosa haitta-aineita sisältävästä maa-aineksesta voidaan jättää paikoilleen.

Osayleiskaavan luonnoksen kustannukset ovat yhteensä 204 miljoonaa euroa. Kaavan kokonaiskustannuksia ei voida tässä suunnitteluvaiheessa arvioida tarkasti.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että jatkossa valmisteltaessa asemakaavaa tulee kiinnittää erityistä huomiota kustannusvaikutusten arviointiin, kustannustenhallintaan ja osayleiskaavan joustavaan toteutettavuuteen. Samoin kaavan laadinnan aikana pitää huolehtia vaikutusten arvioinnista ja tarvittavista lisäselvityksistä koskien erityisesti ympäristöä, ympäristövaikutuksia, kaikenlaista rakennettavuutta ja pilaantuneita maita.

27.05.2013

Kaj/5

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että suunniteltu helikopterikenttä aiheuttaa niin mittavia ympäristövaikutuksia merellisen Helsingin kaupunkikuvaan, vesiliikenteen järjestelyihin, merialueiden vesiolosuhteisiin ja viereisen asutuksen melutilanteeseen, että sitä ei ole syytä osoittaa yleiskaavassa. Harkittavissa on enintään selvitysalue-merkintä hankkeen mahdolliselle sijoitukselle. Päätös helikopterikentän sijoituksesta on tehtävä vasta perusteellisempien vaihtoehtotarkastelujen ja kustannusarvioiden valmistelun jälkeen.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin muutoksin.

Käsittely

15.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Päätösehdotuksen kappaleen 8 loppuun lisätään:

"Yleisten töiden lautakunta katsoo, että osayleiskaavan on mahdollistettava lumenvastaanottoaikan sijoittamisen kaavamuutosalueelle."

Lisätään ennen viimeistä kappaletta:

"Yleisten töiden lautakunta katsoo, että suunniteltu helikopterikenttä aiheuttaa niin mittavia ympäristövaikutuksia merellisen Helsingin kaupunkikuvaan, vesiliikenteen järjestelyihin, merialueiden vesiolosuhteisiin ja viereisen asutuksen melutilanteeseen, että sitä ei ole syytä osoittaa yleiskaavassa. Harkittavissa on enintään selvitysalue-merkintä hankkeen mahdolliselle sijoitukselle. Päätös helikopterikentän sijoituksesta on tehtävä vasta perusteellisempien vaihtoehto- tarkastelujen ja kustannusarvioiden valmistelun jälkeen."

Päätösehdotuksen viimeisen kappaleen viimeinen sana "huomautuksin" muutetaan sanaksi "muutoksin."

03.05.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.05.2012 § 88

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, ettei sillä ole omalta osaltaan huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta, joka rakentaa merellistä Helsingiä.

Kaavan toteuttamisen lähtökohdiksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että Hernesaaren alueelle on jo nyt hakeutunut runsaasti ns. luovien alojen yritystoimintaa. Tämän toimintaedellytysten turvaaminen alueella on tärkeää ja vahvistaa alueen elinvoimaisuutta jatkossakin

Koko vapautuvaa telakka-aluetta tulisikin tarkastella kokonaisuutena siten, että siellä varataan eri vaiheissa mahdollisuuksia luovien alojen ja myös suosittujen Pop up –yritysten käyttöön. Tähän liittyen tilojen väliaikaiskäyttöä alueella tulisi systemaattisesti kehittää.

Kaava-alueen ulkopuolella kokonaisuuteen liittyy mm. Konepaja, joka ollaan kunnostamassa Elävän musiikin yhdistyksen Elmu Ry:n käyttöön. Rantapuistoon syntyvät luovat toiminnot tukevat alueen kiinnostavuutta myös matkailun näkökulmasta.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymässä Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa (luvussa ympäristö ja kaupunkirakenne) todetaan, että kaupunki varmistaa uusien alueiden suunnittelussa ja vanhoja, tyhjentyviä tiloja korjattaessa myös kulttuurin käyttömahdollisuudet. Tällaisissa hankkeissa lähtökohtana on, että ulkopuoliset tahot ovat päätoimijoina. Hyviä kansainvälisiä esimerkkejä tällaisista löytyy esimerkiksi Creative Metropoles Eu-hankkeen julkaisusta How to support Creative industries.

Kaupunkisuunnitteluvirasto tilasi Hernesaaren kaavavalmisteluun liittyen Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:ltä Fordin taloa koskevan rakennushistoriaselvityksen (18.4.2011). Fordin talon katsotaan muodostavan erittäin mielenkiintoisen ja muutoksista huolimatta hyvin säilyneen, arvokkaan arkkitehtonisen kokonaisuuden, jonka kerroksisella historialla on erityistä merkitystä tulevaisuuden uuden kaupunginosan siveenä Hernesaaren teolliseen menneisyyteen.

Erillisessä ideasuunnitelmassa Talli (arkkitehti Pia Ilonen ja Karoliina Hoppu 20.12.2011) tutki suojeltavan rakennuksen käyttömahdollisuuksia erilaiseen kulttuurikäyttöön (mm. tanssi, elokuva, kuvataide). Tiloja vuokrattaisiin vaihteittain taiteilijoille ja taidealan yrittäjille Kaapelitehtaan mallin mukaisesti. Kulttuurikeskuksella sekä

rakennusta vuokraavalla kiinteistösiirtoyhtiöllä (Ovenia Oy) on ollut ohjausryhmässä edustus.

Suunnitelman lähtökohtana on pidetty Fordin talon toimintojen ja syntyvän vetovoimaisen kulttuurikeskuksen liittämistä merellisen alueen uuteen konseptiin, jossa risteilymatkustajien ulottuville luodaan uusi matkustajaterminaali, hotelli- ja kongressikeskus, liiketilaa ja kulttuurisesti kiinnostava ympäristö. Vastaavia toteutettuja malleja on mainittu mm. Amsterdamista (risteilyterminaali, musiikkitalo, hotelli). Hernesaaren alue on myös ollut osana yhdeksän kaupungin satamaluodun uusiokäyttöä tutkivaa Urbact II -hanketta CTUR.

Rakennusten uusiokäyttöön liittyvistä esimerkeistä Helsingissä ideasuunnitelmassa mainitaan Kaapelitehdas, siihen hallinnollisesti liitetty Suvilahti sekä Tennispalatsi, Lasipalatsi ja Korjaamo. Nämä ovat nykyisin kaupungin omistuksessa, mutta toimivat kiinteistöyhtiöinä tai kokonaan kulttuurialan yrittäjille vuokrattuina.

Fordin talon huoneistoala on n. 12 500 m², josta on jo vuokrattu tiloja tapahtumatoimistolle ja mm. tanssin harjoituskäyttöön. Fordin talolle on kaavassa mahdollistettu myös laajennusosa. Ideasuunnitelman mukaan eri käyttötarkoituksiin tarvittavia muutoksia voidaan toteuttaa asteittain monivaiheisessa prosessissa, johon selvityksellä pyritään luomaan puitteet. Pienin muutoksin kulttuuritoimijoita voitaisiin nykyistä enemmänkin sijoittaa jo nyt.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo, että kaupunkisuunnitteluviraston ja Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n esitykset luovat hyvän pohjan Hernesaaren kaava-alueen, telakka-alueen ja Fordin talon jatkokehittelylle.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitos 15.5.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluviraston valmistelussa olevasta otsikossa mainitusta osayleiskaavaehdotuksesta Helsingin Satama toteaa mielipiteenään seuraavaa:

Osayleiskaavaehdotuksessa esitetään asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen

Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa: purjevenesatama ja vesiurheilukeskus.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Aluetta kehitetään tuotannon ja varastoinnin, palvelujen, toimitilojen sekä sataman käyttöön. Lisäksi alueelle saa rakentaa tiloja julkisten palvelujen, yhdyskuntateknisen huollon, virkistyksen ja liikenteen käyttöön. Alueen eteläkärkeen on varattu hallinnon ja julkisten palvelujen alue. Aluetta kehitetään hallinnon, julkisten palvelujen, korkeakoulutuksen ja ympäristöhaittoja aiheuttamattomien toimitilojen, asumisen ja virkistyksen sekä alueelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen käyttöön. Alueen kaakon ja lounaan puoleisille rannoille on osoitettu puistoalueet. Kaakon puoleinen rantapuisto on osa Helsinki-puistoa. Keskustan kulttuuripuistoa ja alueellisia kaupunkipuistoja kehitetään monipuolisina toiminta-, kohtaamis-, kulttuuri- ja luontoympäristöinä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 8.12.2010, tullut kaava-alueella voimaan 10.6.2011) alueen kaakkoisosassa on merkintä nykyiset rakennetut maanalaiset tilat.

Alueella ovat voimassa asemakaavat n:o 10800 / 14.11.2001(Kvsto), 10683 / 24.3.1999 (Kvsto), 6154 / 21.4.1970 (Sis.as.min.), 8775/ 23.12.1983 (Sis.as.min.), 4940 / 26.5.1961 (Sis.as.min.), 8761 / 16.3.1984 (Ympäristömin.) ja 8418 / 9.2.1982 (Sis.as.min.). Kaavojen mukaan alue määritetty pääosin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiksi, satama-, rautatie- ja katualueiksi ja puistoalueiksi.

Osayleiskaavaa laadittaessa tulee varmistaa, että suunnittelualan maankäyttö ei ole ristiriidassa satamatoiminnan vaatimusten kanssa. Erityisesti on selvitettävä asumisen edellytykset ja viihtyvyystekijät lähtien siitä, että asumisen välittömässä läheisyydessä on vilkas laivaliikenne ja laituritoimintoja. Sataman läheisyyteen sijoittuvissa asuinkortteleissa on rakenteellisin ratkaisuin huomioitava laivaliikenteen asettamat rajoitukset äänieristykseen ja kortteleiden ilmanlaatuun.

Helsingissä käy vuosittain touko – lokakuun välisen aikana keskimäärin 250 kansainvälistä risteilyalusta. Risteilymatkustajien määrä ja alusten koko kasvavat jatkuvasti. Vuonna 2011 Hernesaareessa vieraili noin 300 000 risteilyvierasta. Kaikki Helsinkiin saapuvat yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaaren risteilylaituriin, johon tällä hetkellä

mahtuu yhtä aikaa kaksi 300 metriä pitkää alusta. Suurimmissa aluksissa on 2 000 - 3 000 matkustajaa.

Risteilyvieraat tekevät useimmiten ohjatun päiväkerroksen tilausbusseilla, joita voi olla jopa 60 laivaa kohden. Risteilymatkustajia palveleva turvatoimialue (ISPS-alue) on aidattu ja sen tämän hetkinen pinta-ala on noin 2,1 hehtaaria. Alueella on matkamuiistomyymälöitä ja muuta pienimuotoista palvelutoimintaa. Risteilyalukset ovat toistaiseksi tehneet päivävierailuja, eivätkä ne ole yöpyneet Hernesaassa.

Nyt lausunnoilla olevassa osayleiskaavaehdotuksessa satama-alueelle osoitetaan lisää laituri tilaa, jolla pyritään mahdollistamaan kolmen risteilyaluksen vierailu Hernesaassa samanaikaisesti. Nykyiset laituri alueet ovat kiinteästi aidattua Sataman turvatoimialuetta (ISPS-alue), ja kaikki satamaan ja laivoihin liittyvä toiminta tapahtuu suljetun alueen sisäpuolella. Laituri alueen mitoituksessa onkin huomioitava laivaliikenteen kannalta merkittävät toiminnot eli laivojen kiinnittäminen laituriin sekä laivojen huollon ja risteilymatkustajia noutavien tilausbussien vaatima tilantarve. Terminaalirakennuksen suunnittelussa on huomioitava satamatoiminnan luonne ja turvattava näiden tilojen käyttö Sataman tarpeisiin erityisesti matkustajien vaihtoon liittyvissä aluskäynneissä (esim. tulli - ja rajamuodollisuudet). Uuden risteilylaiturin toiminnallisen leveyden tulee olla noin 60m.

LS -merkintää (Risteilyliikenteen satama-alue. Alue varataan liikenteen hoidon kannalta tarpeellisia tiloja varten. Aluetta voidaan käyttää veneiden talvisäilytykseen satamatoiminnan sen mahdollistaessa.) tulisi täsmentää muiden määräysten lisäksi siten, että alue on ensisijaisesti risteilyalusten käytössä. Tämä siksi, että ajoittain voi olla tarvetta esim. odotuslaiturille, miehistön vaihtoon tms.

Osayleiskaavaehdotuksessa vesialueelle (W) esitetään mahdollisuutta rakentaa siltoja ja satamatoiminnan kannalta tarpeellisia rakenteita. Sillan tms. toteuttamista varten tulee kaavaehdotuksen merkintää täsmentää siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen tekniset vaatimukset (tuulikuorma, korkeustaso, turvallisuus ja alusten tilantarve korkeussuunnassa) sekä hankkeen taloudelliset seikat. Tulevaisuudessa risteilylaituriin tulee mahdollisesti päästä kiinnittymään myös yli 60 metriä korkealla aluksella. Tanskan salmessa Stora Beltin sillan alituskorkeus on 65 metriä, mikä mahdollistaa suurten alusten saapumisen Itämerelle.

Hernesaaren eteläkärjen ja Pihlajasaaren välissä meren vesisyvyys on rantojen lähellä noin 0-8 metriä ja Länsisatamaan johtavalla Lokkiluoto-Saukonnokka laivaväylällä noin 10-13 metriä. Hernesaaren ja Jätkäsaaren välisen vesialueen syvyys on (9) - 11 metriä, Hernesaaren risteilylaiturien kohdalla syvyys on 9,8 ja 9,0 m metriä. Hernesaaren ja

Sirpalesaaren välisellä vesialueella vesisyvyys on noin 15 metriä lukuun ottamatta paria selännettä, joiden kohdalla vesisyvyys on noin 9 metriä. Yksi tällainen selänne on noin 400 metrin etäisyydellä Hernesaaren rannasta.

Hernesaaren eteläkärkeen suunnitellun helikopterikentän toimivuutta on tarkasteltu erillisessä viitesuunnitelmassa (Hernesaaren helikopterikenttä). Jatkosuunnittelussa on huomioitava satamatoiminta sekä Jätkäsaarella että Hernesaarella ja laivaväylän sijainti suhteessa helikopterikenttään sekä se, että risteilylaituriin tulee mahdollisesti päästä kiinnittymään myös yli 60 metriä korkealla aluksella.

Suunnittelualueen halki kulkeva kokoojakatu on risteilysataman liikennettä välittävä katu. Sen tilavarauksessa tulee huomioida kaikki liikennemuodot (autoliikenne, pyöräily, jalankulku, joukkoliikenne) sekä ympäröivien kortteleiden synnyttämän liikenteen liittyminen katuverkkoon. Erityisesti on huomattava risteilymatkustajasataman toiminnan luonteeseen liittyvä jalankulku ja tilausbussiliikenne sekä laivojen ja terminaalin tarvitsema huoltoliikenne.

Helsingin Satama pitää hyvinä suunnitelmia joukkoliikenteen ja jalankulkureittien kehittämisestä alueella, samoin kuin satama-alueen liittämistä osaksi kaupunkirakennetta.

Lisätiedot

Lehtonen Satu, suunnittelupäällikkö, puhelin: +358931033527
satu.lehtonen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 08.05.2012 § 115

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa.

Hernesaaren terveyspalvelut sijaitsevat Viiskulman terveysasemalla. Jatkossa terveysasemapalvelut tulevat sijaitsemaan Marian sairaalan alueella, kun sinne rakennetaan Viiskulman korvaava terveysasema.

Terveyspalvelujen saavutettavuuden kannalta hyvät liikenneyhteydet Hernesaaresta Marian alueelle ovat keskeisiä.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa. Terveyskeskus ja sosiaalivirasto ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Valmistelu on pohjautunut nykytilanteen palveluverkon tavoitteisiin.

Terveyslautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotukseen."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 08.05.2012 § 158

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Hernesaaren kantakaupunkisijainti antaa hyvät lähtökohdat tiiviin ja energiatehokkaan joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunginosan suunnittelulle. Raitiotieyhteys ja hyvät kevyen liikenteen yhteydet keskustaan mahdollistavat vähäpäästöisen liikkumisen. Uusiutuvan energian käytön suosiminen uuden alueen energiaratkaisuissa on tarpeen huomioida jo osayleiskaavatasolta lähtien.

Erityisiä haasteita suunnittelulle tuovat matkustajalaivaliikenne saaren länsilaidalla ja suunniteltu uusi helikopterikenttä alueen eteläosassa. Molemmat toiminnot voivat vähentää suunniteltavan uuden asuinalueen terveellisyyttä ja viihtyisyyttä huomattavasti. Uudelle alueelle on tulossa 5 100 uutta asukasta, jolloin laivoista ja erityisesti helikoptereista aiheutuvat meluhäiriöt tulevat kohdistumaan huomattavaan asukasmäärään sekä merellisten virkistysalueiden käyttäjiin.

Matkustajasataman melu

Osayleiskaavaehdotuksessa on osoitettu risteilijöille kolme laivapaikkaa Hernesaaren länsilaidalle eli yksi uusi nykyisten kahden

laivapaikan lisäksi. Vuonna 2011 sataman kautta kulki jo 300 000 risteilymatkustajaa.

Meluselvityksen mukaan hankalimmin torjuttavaksi on osoittautunut laivojen yömelu, joka ylittää lähimmissä asuinkortteleissa ohjearvotason sekä rakennusten ulko- että sisäsivuilla ylimpien kerrosten kohdalla. Tämä johtaa siihen, ettei kaikille asunnoille ole järjestettävissä ns. hiljaista puolta, jonne esimerkiksi makuuhuoneet voitaisiin suunnata.

Laivamelun riittävä torjunta tulee asettamaan suuria haasteita asuinkortteleiden jatkosuunnittelulle kuten ääneneristävyydelle ja sen toteutuksen valvonnalle sekä asuntojen pohjaratkaisuille. Laivojen aiheuttaman yöaikaisen meluhaitan suuruutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon sosiaali- ja terveysministeriön Asumisterveysoppaassa (Oppaita 2003:1) annetut ohjearvot. Ne ovat sisämelun kannalta kattavammat kuin valtioneuvoston päätöksessä annetut ohjearvot. Asumisterveysohjeessa on esimerkiksi pienitaajuista melua koskevat erilliset ohjearvot.

Meluselvityksessä laivojen melun leviäminen on arvioitu keskimääräisen melupäästön perusteella, vaikka osa risteilijöistä voi olla enimmillään noin 5 dB meluisampia. Laivojen melu voi olla myös kapeakaistaista, mikä tarkoittaa kapeakaistaisuuskorjauksen + 5 dB käyttöä, vaikka laiva olisi melupäästöltään keskimääräinen. Tämä tulisi huomioida korttelien meluntorjunnan suunnittelussa. Muutoin laskennassa käytetty tarkastelutapa voi johtaa suunnitteluratkaisuun, jossa ympäristölupaehdoissa joudutaan rajoittamaan suurimeluisimpia laivatyyppejä. Tämä heikentäisi sataman toimintaedellytyksiä.

Sataman nykyiset lupaehdot eivät mahdollistaisi suunniteltua uutta maankäyttöä. Sataman lupaehdoista ja niiden tulkinnasta tulisikin neuvotella jo kaavoituksen yhteydessä lupaviranomaisena toimivan Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa.

Laivojen savukaasut ja hajut

Laivojen savukaasupäästöjen ja hajujen leviämistä on arvioitu aiemmin Jätkäsaaren suunnittelun yhteydessä. Selvityksissä Hernesaassa on oletettu olevan kaksi risteilijäpaikkaa, kun nyt saaren reunaan esitetään kolmea paikkaa. Laskelmien mukaan vuonna 2030 selkeästi tunnistettavaa hajua esiintyy alueella keskimäärin 3–6 % vuoden tunneista. Kesäaikaan risteilykaudella selkeää hajua esiintyy Hernesaaren pohjoisosassa 6–9 % tunneista. Uusi risteilijäpaikka saaren lounaisreunassa nostanee hajun esiintyvyyttä vielä jonkin verran. Arviot koskevat maanpintatasoa. Rakennusten ylempien kerrosten korkeudella savukaasujen ja hajujen esiintyvyyks on

suurempi, mikä tulee huomioida rakennusten tuloilmanvaihdon suunnittelussa.

Helikopterimelu

Nykyinen helikopterikenttä Hernesaaren kärjessä sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä asutuksesta ja rannan virkistysalueista. Uusi kenttäalue sijoittuu vain noin 500 metrin etäisyydelle asutuksesta ja se on myös lähempänä virkistyskäytössä olevia Pihlajasaaria. Riski merkittävien viihtyisyshaittojen syntymiselle uudella tiiviillä asuinalueella on siten suuri. Melun häiritsevyyttä lisäävät helikopterilentojen nousuihin ja laskuihin liittyvät huomattavan korkeat enimmäismelutasot kentän lähiympäristössä.

Ympäristölautakunta toteaa, että helikopterikentän sijoittaminen osayleiskaavaehdotuksen mukaisesti vaatisi uuden ympäristöluvan. Nykyisen helikopterikentän lupaehdot eivät suunnitellussa tilanteessa toteudu. Lupaharkinnassa tutkitaan, millä edellytyksillä lentopaikka voidaan sijoittaa aiotulle paikalle ja johtavatko uusi asuinrakentaminen ja virkistysalueet tiukkeneviin lupamääräyksiin. Niihin voi kuulua myös lentotoiminnan rajoittaminen.

Hernesaaren osayleiskaavaselostuksessa on esitetty yleispiirteinen arvio tarkasteltujen sijaintivaihtoehtojen vaikutuksista lähinnä kohteiden saavutettavuuden kannalta. Tämän arvioinnin pohjalta on päädytty Hernesaaren vaihtoehtoon. Ympäristölautakunnan mielestä helikopterikentälle tulisi löytää soveltuvampi sijainti alueelta, jolla asutukselle aiheutuvat meluhaitat ovat merkittävästi pienemmät.

Telakan vaikutukset

Osayleiskaava-alue rajautuu pohjoisosastaan STX:n telakka-alueeseen. Kaavaselostukseen tulisi täydentää tiedot telakan tämänhetkisistä melu- ja ilmanlaatuvaikutuksista alueelle.

Julkisten lähipalveluiden korttelialueet

Osayleiskaava-alueelle on sijoitettu kaksi julkisille lähipalveluille tarkoitettua PY-korttelialuetta alueen vilkkaimmin liikennöidyn, myös risteilybussien käyttämän kokoojakadun varteen. Kaavaselostuksen mukaan pohjoiselle PY-tontille on tarkoitus sijoittaa koulu, leikkipuisto ja yksi viiden ryhmän päiväkotia.

Lapset kuuluvat vanhusten ja sairaiden ohella ns. herkkiin väestöryhmiin, jotka ovat terveystutkimusten mukaan tavanomaista alttiimpia ilman epäpuhtaus- ja meluhaitoille. Näiden väestöryhmien oleskelu- ja asuinpaikat tulisi sijoittaa aina mahdollisimman suojaisiin paikkoihin, joissa ilmanlaatu- ja melutilanne

on mahdollisimman hyvä. Kokoojakadun varsi ei sovellu herkkien ryhmien toimipisteiden sijoituspaikaksi. PY-kortteille tulisi etsiä suojaisemmat sijoituspaikat.

Pysäköinti

Kantakaupunkisijainti tarjoaa erinomaiset edellytykset vähäpäästöiselle liikkumiselle. Suunnitellut hyvät joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen yhteydet mahdollistavat oman auton käyttötarpeen minimoinnin. Myös alueen pysäköinti ja pysäköintinormit tulee suunnitella näitä tavoitteita tukeviksi. Kaavaselostuksen mukaan autopaikkamäärän mitoitus on 1 ap/115 krs-m². Tämä tulisi korvata kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymällä uudella normilla 1 ap/130 krs-m².

Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen varautuminen

EU:n pyrkimyksenä on siirtyä vuoden 2019 jälkeen passiivienergiarakentamiseen. Tämä merkitsee, että uudistaloilla ei ole lämmitys- tai jäähdytystarvetta eli vuositasolla ostoenergian tarvetta ei ole. Käytännössä tavoite tarkoittaa kiinteistökohtaista uusiutuvaa energiantuotantoa, mikä tulee mahdollistaa kaavoituksessa. Kaavamääräyksiin tulisi jo osayleiskaavatasolta lähtien ohjata mm. aurinkosähkön ja -lämmön sekä tuulivoiman käyttöön sallimalla niiden vaatimat rakenteet korttelialueilla. Kaavamääräyksiä tulisi tältä osin täydentää.

Kaavaselostuksen mukaan alin sallittu pääkäyttötarkoituksen mukainen lattiakorkeus on Hernesaassa +3,4 metriä. Alimman rakentamiskorkeuden tulee perustua riittäviin selvityksiin tulvavaarasta ottaen huomioon uusimmat tiedossa olevat merivedennousua koskevat ennusteet.

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 08.05.2012 § 73

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

27.05.2013

Alueen raitiovaunuliikennettä suunnitellessa tulee huomioida raitiovaunukaistojen käytettävyys hälytysajoneuvojen ajoreittinä. Ruuhkaisilla tieosuuksilla raitiovaunukaistat ovat usein ainoa reitti hälytysajossa oleville ajoneuvoille. Kiveykset tai korokkeet eivät saa haitata tai estää raitiovaunukaistojen käyttöä hälytysajoneuvojen ajoreittinä.

Alueen liikenne on nyt jo ajoittain hyvin ruuhkainen. Kaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, kuinka pystytään varmistamaan Hernesaaren ja sen ympäristön liikennejärjestelyjen toimivuus.

Alueen suunnittelussa tulee huomioida riittävä sammutusveden saatavuus.

Alueen eteläosaan suunnitellaan helikopterikenttää. Osayleiskaavaehdotuksessa ajoreitti helikopterikentälle kulkee asuinalueen läpi. Jos alueelle suunnitellaan helikopterikenttää, on kaavoituksessa huomioitava kentän toiminnan vaatimien polttoainekuljetusten aiheuttamat riskit.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Raila Hoivanen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31233
raila.hoivanen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.05.2012 § 142

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan sisältöisen lausunnon.

Hernesaaren noin 5 100 asukkaan palvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Hernesaaren väestöpohja ei edellytä omaa terveysasemaa. Hernesaaren lapsiperheiden kotipalvelun ja varhaisen tuen, perheneuvolan ja lastensuojelun palvelut tullaan järjestämään osana eteläisen alueen palveluja. Aikuisten ja ikääntyvien palvelut tukeutuvat myös olemassa olevaan palveluverkkoon. Hernesaaren

suunnittelussa tulee kuitenkin varautua itsenäisen toimeentulon mahdollistaman erityisasumisen sijoittumiseen asuntokortteleihin.

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus vastaa päivähoiton palveluverkon tarpeisiin. Hernesaari kuuluu Kallio-Ullanlinna-Vironniemi päivähoitoalueeseen. Päivähoitoalueella päivähoiton tarve on keskimääräistä suurempi suhteessa alle kouluikäiseen väestöön. Hernesaaren vuosien 2020-2045 rakentamis- ja väestöennusteen mukaan päivähoiton palvelujen suurin tarve ajoittuisi vuoden 2030 paikkeille. Ennusteen perusteella laskennallinen päivähoiton tarve Hernesaarella vaihtelisi noin 130-260 päivähoitopaikan välillä 60 %:n kattavuudella.

Hernesaarella tavoitteena on täydentää päivähoiton palveluverkkoa isommilla omilla tonteilla sijaitsevilla toimipisteillä. Kerrostalojen alakertaan sijoittuvia ns. kivijalkapäiväkoteja tarvitaan mahdolliseen tilapäiseen päivähoiton tarpeeseen ruuhkahuippuina. Päivähoiton ja leikkipuistotoiminnan palvelut sijoittuvat hyvin kaavassa osoitetuille julkisten palvelujen ja hallinnon alueille. Päivähoiton palveluverkon suunnittelussa varaudutaan kahden Y-tontilla sijaitsevan päiväkodin tarpeeseen, joiden kummankin laajuudeksi arvioidaan 1 200-1 500 brm² ja ulkotilat 1 700-2 500 brm². Leikkipuisto- ja kerhotoiminnan mitoituksena käytetään noin 250-300 brm² huomioiden lasten vapaan liikkumisen mahdollistamat ulkotilat puistossa.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioidavaksi, että sosiaali- ja terveystoimi yhdistetään vuoden 2013 alussa ja päivähoito muodostaa samaan aikaan oman varhaiskasvatuksen käsittävän virastonsa. Sosiaalivirasto mukaan lukien päivähoito ja terveyskeskus ovat osallistuneet viranomaisyhteistyöhön Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Siten valmistelu on pohjautunut nykytilanteessa käytettävissä olevaan tietoon palveluverkon tavoitteista Hernesaarella.

Sosiaalilautakunnalla ei ole huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Inkeri Rehtilä, erityisasiantuntija, puhelin: 310 62841
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 24.04.2012 § 80

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

27.05.2013

Kaj/5

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Lautakunta pitää hyvinä ehdotuksen liittyviä hahmotelmia vesiuurheilukeskuksesta ja uudesta venesatamasta (W/LV) sekä veneilyyn liittyvistä kaupallisista tiloista (P/TY). Asuntorakentamisen itäpuolelle, merenrantaan, osoitettu 6 hehtaarin puisto on virkistykseen hyvä, mutta tuulinen paikka. Puistoalueelle on ehdotuksen ilmakuvasovituksessa esitetty uimala. Lautakunta pitää uimapaikkaa hyvänä, mutta haluaa huomauttaa että uimalaan tulee esittää erillisrahoitus. Uimalaa ei voida toteuttaa liikuntatoimen raamin puitteissa.

Lentotoiminnan turvallisuuden edellyttämää mereen tehtävää laajaa madallustäyttöä ei liikuntalautakunta pidä mahdollisena. Täyttö estää isojen alusten ja purjeveneiden pääsyn tärkeälle vesialueelle. Aluetta tulisi voida käyttää aktiivisesti mm. purjehduskilpailuiden rata-alueena.

Koko aluetta koskevana huomautuksena todettakoon, että venesatamien välittömään läheisyyteen on saatava riittävästi veneiden talvisäilytyspaikkoja sekä riittävästi veneilijöille osoitettuja autojen pysäköintipaikkoja. Myöhemmissä vaiheissa tulisi tutkia onko mahdollista sijoittaa joitain veneitä talvisäilytykseen alueelle, joka palvelee kesäisin sataman bussiliikenteen pysäköintialueena.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Kaupunginmuseon johtokunta 24.04.2012 § 42

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Osayleiskaavan tavoitteena on liittää alue rakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti osaksi kantakaupunkia. Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka.

Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto, minkä vuoksi osayleiskaava on laadittu. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen ja tulee korvaamaan alueellaan voimassa olevan yleiskaava 2002:en.

Osayleiskaava-alueella on kaksi sr-merkinnällä suojeltavaa rakennusta. Toinen on entinen Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkiahiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Toinen suojeltavaksi esitetty rakennus on valtion viljavaraston käyttöön suunniteltu rakennuskokonaisuus. Sen ovat suunnitelleet vuonna 1953 arkkitehdit Aili ja Niilo Pulkka. Rakennuksen huomiota herättävin osa on korkea siilo-osa. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitykset (2011). Rakennusten suojelutavoitteet tarkentuvat asemakaavan laatimisen yhteydessä. Asemakaavoituksessa huomioon otettavaa on rakennusten suojeluarvo Hernesaaren teollisesta historiasta kertovina ja arkkitehtonisesti ja arvokkaina rakennuksina, toiminnaltaan alueen luonnetta rikastavana osana sekä maisemallisina maamerkkeinä.

Johtokunta pitää myönteisenä, että aiemmin esitetyistä 16-kerroksisista tornitaloista on luovuttu. Uudisrakentaminen tulee selostuksen mukaan olemaan 6-7-kerroksista, mikä turvaa suojeltavan viljavaraston siilo-osan säilymisen paikallisena maamerkinä ja samalla säilyttää alueen mittakaavan kantakaupungille ominaisissa korkeusasemissa.

Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava. Useat laaditut havainnekuvat kertovat muutoksen laajuudesta. Tasaisella kentällä sijaitsevien lähinnä telakan käytössä olleiden suurikokoisten hallien tilalle tulee asuinrakentamista, rantapuisto ja kanavia. Mittavia merialueen täyttöä ja pengerryksiä vaativa helikopterikenttä muuttaa maisemaa. Suurikokoinen helikopterikenttäalue LL-1 sulkee merellisiä näkymiä etelään. Kaupunginmuseon johtokunta pitää esitettyä helikopterikentän ja erityisesti sen vaatimien täyttöjen ja pengerrysten mitoitusta erittäin ongelmallisena Helsingipuiston merialueen ja maiseman vaalimisen kannalta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Yksikön päällikkö 13.12.2011

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Hernesaaren osayleiskaavan tarkistettu luonnos on valmistunut. Kaupunginmuseo on päättänyt antaa siitä seuraavan lausunnon.

Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen sekä vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien palveluiden sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa.

Alueella on kaksi sr-merkinnällä suojeltavaa rakennusta. Toinen on entinen Fordin tehdasrakennus, jonka suunnitteli vuosina 1943–45 arkkitehti Gunnar Nordström. Kookas kalkkikiiekkatiilinen rakennus on edustava esimerkki aikakauden teollisuusarkkitehtuurista. Toinen suojeltava rakennus on valtion viljavaraston käyttöön suunniteltu rakennuskokonaisuus. Sen ovat suunnitelleet vuonna 1953 arkkitehdit Aili ja Niilo Pulkka. Rakennuksen huomiota herättävin osa on korkea siilo-osa. Rakennuksista on tehty rakennushistoriaselvitykset (2011).

Museo pitää hyvänä, että aiemmin kortteliin AK1-esitetyistä 16-kerroksisista tornitaloista on luovuttu. Uudisrakentaminen tulee selostuksen mukaan olemaan 6-7 –kerroksista, mikä turvaa suojeltavan viljavaraston siilo-osan säilymisen paikallisena maamerkinä.

Merellisen maiseman ja näkymien osalta muutos nykyiseen verrattuna on huomattava. Tasaisella kentällä sijaitsevien lähinnä telakan käytössä olleiden suurikokoisten hallien tilalle tulee asuinrakentamista, rantapuisto ja kanavia. Uusi mittavia merialueen täyttöä vaativa helikopterikenttä muuttaa merellistä maisemaa. Suurikokoinen helikopterikenttäalue LL-1 sulkee merellisiä näkymiä etelään.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Hernesaaren osayleiskaavan tarkistetusta luonnoksesta.

27.05.2013

Kaj/5

Lisätiedot

Saresto Sari, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2013

Kj/2

§ 647

V 19.6.2013, Vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksyminen

ILMOITUSASIA 2

HEL 2013-003762 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1 hyväksyä vuoden 2012 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 144 986 073,33 euroa,

2 hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 154 877 555,42 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 22 059 990,15 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Satama -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 1 853 989,54 euroa siirretään HKL -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 887 195,19 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 149 488,40 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallinto-palvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) alijäämä, - 68 421,88 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä, 314 372,05 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä, 4 449 319,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 917 801,39 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 778 418,34 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -4 742 452,60 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Muun toiminnan tilikauden tulos

Kamppi-Töölölahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 3 982 668,10 euroa. Kamppi-Töölölahti -alueen investointirahastoon siirretään alueen myyntituloja kertynyt määrä 25 930 000 euroa. Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 152 500 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 5 163 982,83 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyt poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja tilikauden alijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, -42 898 533,96 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Helsingin Energian taseen kertyneistä voittovaroista siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemän päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Korhonen, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36050
tapio.korhonen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

1 Tilinpaatos 2012 allekirjoitettu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne

1 hyväksyä vuoden 2012 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 144 986 073,33 euroa,

2 hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 154 877 555,42 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 22 059 990,15 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Satama -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 1 853 989,54 euroa siirretään HKL -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 887 195,19 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 149 488,40 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallinto-palvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) alijäämä, - 68 421,88 euroa siirretään Henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä, 314 372,05 euroa,
asuntotuotantorahaston ylijäämä, 4 449 319,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 917 801,39 euroa, vakuutusrahaston

ylijäämä, 778 418,34 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -4 742 452,60 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Muun toiminnan tilikauden tulos

Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 3 982 668,10 euroa. Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastoon siirretään alueen myyntituloja kertynyt määrä 25 930 000 euroa. Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 152 500 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 5 163 982,83 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja tilikauden alijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, -42 898 533,96 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Helsingin Energian taseen kertyneistä voittovaroista siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemän päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2012 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.

Helsingin kaupungin vuoden 2012 tilinpäätös osoittaa 138,9 miljoonaa euron ylijäämää. Liikelaitosten ylijäämät olivat yhteensä 181,8 miljoonaa euroa, mutta kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia alijäämä oli -42,9 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

Tuloslaskelma, milj. euroa	2012	2011
Toimintatuotot	1 740,2	1 693,1
Valmistus omaan käyttöön	138,7	159,2
Toimintakulut	-4 565,0	-4346,5
Toimintakate	-2 685,1	-2494,2
Verotulot	2 759,0	2740,0
Valtionosuudet	297,2	259,8
Rahoitustuotot	93,4	95,9
Rahoituskulut	-25,4	-27,2
Vuosikate	439,1	574,3
Poistot ja arvonalentumiset	-396,5	-361,8
Satunnaiset erät	102,4	42,5
Tilikauden tulos	145,0	255,0
Tilinpäätössiirrot	-6,1	25,2
Tilikauden ylijäämä	138,9	280,2

Vuoden 2012 tuloslaskelma on vertailukelpoinen vuoden 2011 kanssa. Kaupungin toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,4 prosenttia ja toimintakulut 5,0 prosenttia.

Ilman liikelaitoksia ja rahastoja sekä eräitä itsenäisiä taseyksiköitä tarkasteltuna vertailukelpoiset toimintamenot kasvoivat 4,8 prosenttia. Kyseinen menokasvu oli selvästi enemmän kuin vuonna 2011 toteutunut vastaava peruskaupungin 2,5 prosentin menokasvu.

Maksurahoituksen osuus toimintakuluista (Toimintatuotot / Toimintakulut) on pienentynyt vuosittain vuoden 2007 suhdeluvusta, 43,0 prosenttia, vuoden 2011 suhdelukuun 40,4 prosenttia. Vuonna 2012 toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski 39,3 prosenttiin.

Verotuloja kertyi 2759,0 miljoonaa euroa eli 0,7 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Kunnallisveroa kertyi 4,0 prosenttia ja kiinteistöveroa 1,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhteisöveron määrä vähentyi 21,3 prosenttia johtuen yhteisöveron kuntaryhmän osuuden pienenemisestä edellisen vuoden 31,99 prosentista vuoden 2012 tasoon 28,34 prosenttiin. Myös yhteisöveron veropohja heikkeni vuodesta 2011 hieman.

Valtionosuuksia saatiin verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (-285,8 milj. euroa) huomioiden 297,2 miljoonaa euroa. Vuosikate oli 439,1 miljoonaa euroa. Vuosikate laski edellisestä vuodesta johtuen erityisesti siitä, että toimintamenojen kasvu oli selvästi verorahoituksen

kasvua suurempaa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan vuosikate on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot. Vuoden 2012 vuosikate kattaa poistot. Investoinneista vuosikate kattoi 68,1 prosenttia. Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 153,8 miljoonaa euroa ja kattoi poistoista 54,3 prosenttia ja investoinneista 32,2 prosenttia.

Talousarvion mukainen alijäämä ilman liikelaitoksia ja itsenäisiä rahastoja oli -42,9 miljoonaa euroa, kun talousarviossa alijäämäksi arvioitiin -100,6 miljoonaa euroa. Alijäämä poikkesi budjetoidusta 57,7 miljoonaa euroa.

Rahavarat vuoden lopussa olivat 142,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuoden alussa. Kassa-alijäämä muodostui seuraavasti:

Rahoituslaskelma, milj. euroa	2012	2011
Toiminnan rahavirta	422,2	543,2
Investointien rahavirta	-519,1	-623,1
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-96,9	-79,9
Antolainojen muutokset	62,7	37,5
Ottolainojen muutokset	-77,2	115,1
Oman pääoman muutokset	0,0	11,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	-31,5	1,8
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-46,0	166,3
Rahavarojen muutos	142,9	86,4

Vuoden 2012 rahoituslaskelma on vertailukelpoinen vuoteen 2011.

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui 177,6 milj. euroa talousarviota paremmaksi johtuen erityisesti talousarviota paremmasta toimintakatteesta peruspalveluntuotannossa, talousarviota suuremmista valtionosuustuloista, talousarviota pienemmistä korkomenoista sekä talousarviota suuremmista maanmyyntituloista Kampпи-Töölönlahti -alueella. Lisäksi investoinnit toteutuivat hieman talousarviota pienempinä erityisesti HKL-liikelaitoksen osalta. Alijäämää jäi kuitenkin -96,9 milj. euroa. Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 46 päivää eli kaupungin rahavaroilla voitiin kattaa 46 päivän kassamenot. Tulorahoituksella katettiin investoinneista 68,1 prosenttia. Edellisvuonna luku oli 85,1 prosenttia. Lainanhoitokate, joka ilmaisee tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, oli 3,4. Lainanhoitokate on heikentynyt vuodesta 2008 lähtien lainakannan lähes kaksinkertaistuttua.

Uusia ottolainoja ei nostettu talousarviossa arvioitua määrää ja siten vanhoja lainoja lyhennettiin pois 77,2 milj. euroa enemmän kuin uusia lainoja nostettiin. Talousarviossa kaupungin toimintaan ilman liikelaitoksia tarkoitettu lainanotto siirtyi ajoituksellisista syistä toteutettavaksi vuoden 2013 puolella. Erityisesti tämän seurauksena kaupungin rahoituksen rahavirta oli -46,0 milj. euroa. Koska toiminnan ja investointien rahavirta oli lähes sata miljoonaa euroa negatiivinen ja tätä ei kompensoitu uusien lainojen nostolla, oli kaupungin maksuvalmius vuoden 2012 lopussa -142,9 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2012 alussa.

Taseen 31.12.2012 loppusumma oli 12 047,5 miljoonaa euroa. Kasvua edellisestä vuodesta on 115,2 miljoonaa euroa. Suurimmat lisäykset omaisuudessa olivat aineellisissa hyödykkeissä. Pääomissa suurimmat lisäykset olivat omassa pääomassa.

Suhteellinen velkaantuneisuus, joka kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, oli 40,5 prosenttia. Lainakanta oli vuoden lopussa 1 201,2 miljoonaa euroa eli 1 986 euroa/asukas. Omavaraisuusaste oli 76,3 prosenttia. Se kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden yleisenä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. Kaupungin omavaraisuusaste on pysynyt viime vuodet 75:n yläpuolella. Tavoitteena on keskipitkällä aikavälillä saavuttaa tilanne, jossa peruspalvelujen rahoitus on nykyistä kestävämmällä pohjalla eikä palvelutaso ole riippuvainen liiketoiminnan, lähinnä Helsingin Energian ylimääräisistä tuloutuksista. Menokasvun hillitseminen verorahoituksen kasvun mahdollistamalle tasolle on Helsingin keskeinen tavoite talouden tasapainottamiseksi.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

Konsernituloslaskelma, milj. euroa	2012	2011
Toimintatuotot	2 951,7	2 891,9
Toimintakulut	-5 254,7	-5 010,8
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	8,0	9,7
Toimintakate	-2 295,0	-2 109,2
Verotulot	2 759,0	2 740,0
Valtionosuudet	297,3	259,8
Rahoitustuotot	42,8	51,8
Rahoituskulut	-118,8	-119,3
Vuosikate	685,3	823,1
Poistot ja arvonalentumiset	-621,1	-552,9

Satunnaiset erät	90,1	40,2
Tilikauden tulos	154,3	310,4
Tilinpäätössiirrot	-17,5	-26,7
Vähemmistöosuudet	1,5	0,8
Tilikauden ylijäämä	138,3	284,5

Konsernin ylijäämä, 138,3 miljoonaa euroa, oli lähes sama kuin emokaupungin ylijäämä, 138,9 miljoonaa euroa.

Konsernin toimintatuotot kattoivat toimintakuluista 56,2 prosenttia. Vastaava luku vuonna 2011 oli 57,7 prosenttia Konsernin vuosikate kattoi poistoista 110,3 prosenttia (148,9 prosenttia vuonna 2011). Vuosikate oli 1 133 euroa/asukas (1 381 euroa/asukas vuonna 2011).

Helsingin kaupunkikonsernin rahoituslaskelman osoittama kassalijäämä muodostui seuraavasti:

Konsernirahoituslaskelma milj. euroa	2012	2011
Toiminnan rahavirta	671,5	792,2
Investointien rahavirta	-921,2	-936,2
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-249,7	-144,0
Antolainojen muutokset	99,3	76,4
Ottolainojen muutokset	-26,5	128,6
Oman pääoman muutokset	7,3	7,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	24,0	2,6
Rahoituksen rahavirta yhteensä	104,1	215,2
Rahavarojen muutos	-145,6	71,2

Konsernin rahoituslaskelma osoittaa, että konsernin rahavarat vähenivät tilikauden alusta 145,6 miljoonaa euroa emokaupungin rahavarojen vähentyessä 142,9 miljoonaa euroa.

Konsernin investoinneista 59,2 prosenttia (76,2 prosenttia vuonna 2011) katettiin tulo-rahoituksella. Kassan riittävyys vuoden 2012 lopussa oli 48 päivää (59 päivää vuonna 2011).

Khs toteaa samalla, että päätösehdotukseen sisältyy esitys 150 miljoonan euron siirrosta Helsingin Energia -liikelaitoksen voittovaroista kaupungin taseeseen.

Khs toteaa lisäksi, että urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa

03.06.2013

Kj/2

euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin
perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Korhonen, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36050
tapio.korhonen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpaatos 2012 allekirjoitettu

Tiedoksi

Virastot ja liikelaitokset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.04.2013 § 415

HEL 2013-003762 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti tarkistaa 25.3.2013 tekemänsä päätöstä § 324 siten, että tuolloin teknisen virheen takia päätöstekstistä puuttuneet kohdat sisällytetään päätökseen.

Alla vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksymistä koskeva päätösehdotus kokonaisuudessaan korostettuna ne kohdat, jotka puuttuivat tai olivat virheellisesti esitettyinä 25.3.2013 päätöksessä:

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä vuoden 2012 tilinpäätöksen ja ehdottaa kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen 144 986 073,33 ennen varaus- ja rahastokirjauksia käsittelystä seuraavaa:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 154 877 555,42 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 22 059 990,15 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Satama -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 1 853 989,54 euroa siirretään HKL -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 887 195,19 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 149 488,40 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallinto-palvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) alijäämä, - 68 421,88 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä, 314 372,05 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä, 4 449 319,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 917 801,39 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 778 418,34 euroa ja innovaatorahaston alijäämä, -4 742 452,60 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Kaupunginhallitus ehdottaa lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 3 982 668,10 euroa.

Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastoon siirretään alueen myyntituloja kertynyt määrä 25 930 000 euroa.

Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 152 500 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 5 163 982,83 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja tilikauden alijäämä varaus- ja rahastokirjausten

03.06.2013

Kj/2

jälkeen, -42 898 533,96 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Helsingin Energian taseen kertyneistä voittovaroista siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

Edelleen kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemän päätöksen mukaisesti.

25.03.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Korhonen, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36050
tapio.korhonen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuula.jappinen(a)hel.fi

03.06.2013

Kaj/2

§ 667

Liikennelaitoksen hallinnassa olevan asuinkerrostalon myynti

ILMOITUSASIA 3

HEL 2012-017193 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa Helsingin kaupungin liikennelaitos -
liikelainoksen (HKL):

A

Myymään Kiinteistö Oy Auroranlinnalle (Auroranlinna) HKL:n
hallinnassa olevan osoitteessa Töölönkatu 49 sijaitsevan
työsuhdeasuntokäytössä olevan asuinrakennuksen 6 200 000 euron
kauppahinnasta.

B

Allekirjoittamaan kauppakirjat sekä hoitamaan rakennuksen myyntiin
liittyvät muut toimenpiteet.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa Helsingin kaupungin
liikennelaitos -liikelainoksen (HKL):

A

Myymään Kiinteistö Oy Auroranlinnalle (Auroranlinna) HKL:n
hallinnassa olevan osoitteessa Töölönkatu 49 sijaitsevan
työsuhdeasuntokäytössä olevan asuinrakennuksen 6 200 000 euron
kauppahinnasta.

B

Allekirjoittamaan kauppakirjat sekä hoitamaan rakennuksen myyntiin
liittyvät muut toimenpiteet.

Esittelijä

HKL omistaa kiinteistön osoitteessa Töölönkatu 49. Rakennuksen 1.
kerroksessa on kaksi (2) liiketilaa ja pääasiassa HKL:n henkilöstön

käytössä oleva henkilökuntaruokala. Muut kiinteistön kerrokset eli kerrokset 2. - 6. ovat työsuhdeasuntokäytössä.

Rakennuksen kerrosala on yhteensä 6200 m² viidessä kerroksessa sekä 1185 m² kellarikerroksessa.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 26.4.2011 (431 §) kaupungin nettobudjetoituja yksiköitä, liikelaitoksia sekä konserniyhteisöjä koskevat omistajapoliittiset linjaukset niin, että HKL:n osalta toimenpiteinä on mainittu työsuhdevuokra-asuntojen hallinnan ja hallinnoinnin siirtäminen Auroranlinnalle. HKL ja Auroranlinna ovat vastaavasti neuvotelleet HKL:n hallinnossa osoitteessa Töölönkatu 49 sijaitsevan rakennuksen myymisestä Auroranlinnalle.

Auroranlinna on Helsingin kaupungin täysin omistama yhtiö, joka omistaa noin 2000 asuntoa. Asuntojen myynti Auroranlinnalle tukisi Helsingin kaupungin strategiaa keskittää kaikkien työsuhdeasuntojen omistus.

Esittelijä pitää asunto-osakeyhtiöiden ja asuinrakennuksen myyntiä tarkoituksenmukaisena. Myytävän asuinrakennuksen omistus ja hallinnointi sopii luontevammin Kiinteistö Oy Auroranlinnalle, jonka ydintoimintaan ko. rakennusten hallinnointi kuuluu.

Auroranlinna ostaa käytyjen neuvottelujen perusteella HKL:ltä koko asuintalokiinteistön ilman tonttia Helsingin kaupungin tämäntyyppisissä kaupoissa noudatettujen käytäntöjen mukaisesti.

Kauppahinta 6,2 miljoonaa euroa vastaa myytävän rakennuksen teknistä arvoa ottaen huomioon rakennuksen kunto ja odotettavissa olevat korjaukset. Tontti on tarkoitettu vuokrata yhtiölle samassa yhteydessä kaupungin ja yhtiön välisin maanvuokrasopimuksin.

Kaupan toteuttamisen yhteydessä asuntojen vuokrausmalli säilyy omistusjärjestelystä riippumatta ennallaan. Kaupan jälkeen Auroranlinna vuokraa asunnot HKL:lle, joka jälleenvuokraa ne henkilökunnalleen ja muille Helsingin kaupungin työntekijöille. HKL käy kaupungin muiden organisaatioiden kanssa tarpeelliset neuvottelut käytäntöjen luomiseksi mm. vuokraustoiminnasta syntyvien kustannusten korvaamisesta sekä vuokrasubvention maksamisesta. Lähtökohtana näissä neuvotteluissa on, että muiden hallintokuntien työntekijöiden työsuhdeasuntojen vuokrauksen hallinnoinnista ei aiheudu kustannuksia HKL:lle.

Omistusmuutoksella ei ole vaikutusta nykyisten asukkaiden asemaan vuokralaisina.

HKL:n palveluksessa on henkilö, jonka tehtävänä tällä hetkellä on Töölönkatu 49:n talonmiehen tehtävät. Hän tulee sijoittumaan HKL:n

03.06.2013

Kaj/2

organisaatioon osaamistaan vastaaviin tehtäviin noudattaen kaupungin henkilöstön uudelleensijoittamisen periaatteita.

Ehdotus on HKL:n johtokunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Tiedoksi; Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Kiinteistö-Oy Auroranlinna
Kiinteistövirasto
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 21.03.2013 § 55

HEL 2012-017193 T 10 01 01 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus

- oikeuttaa HKL:n myymään Kiinteistö Oy Auroranlinnalle HKL:n hallinnassa olevan osoitteessa Töölönkatu 49 sijaitsevan työsuhdeasuntokäytössä olevan kiinteistön, niin että HKL:lle tuleva kauppahinta 6.200.000 euroa (ilman alv), sekä
- oikeuttaa HKL:n allekirjoittamaan kauppakirjat sekä hoitamaan rakennuksen myyntiin liittyvät muut toimenpiteet.

07.03.2013 Pöydälle

20.12.2012 Palautettiin

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Päivi Kontro, kiinteistöpäällikkö, puhelin: 310 35160
paivi.kontro(a)hkl.hel.fi

3.6.2013

Stj/1

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja
liikelaitokset

ILMOITUSASIA 4
(Liitteet nähtävissä
kokouksessa)

§ 669

Vastuullisen alkoholinkäytön toimenpideohjelman seuranta

HEL 2011-008634 T 06 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi ja valmistelussa huomioon otettavaksi raportin vastuullisen alkoholinkäytön toimenpideohjelman toteutumisesta.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveysvirastoa ja sosiaali- ja terveyslautakuntaa huolehtimaan toimenpideohjelman seuraavasta väliraportoinnista kaupunginhallitukselle 1.5.2015 mennessä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveysvirastoa valmistelemaan esityksen riittävän laajapohjaisesta työryhmästä, jonka tehtävänä on toimenpideohjelman seuranta ja raportointi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto

Helsingin poliisilaitos

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1
Liite 2

3.6.2013

	Liite 3
	Liite 4
Raittiuden ystävät ry	Esitysteksti
	Muutoksenhakukielto, valmistelu
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
Tytäryhteisöt	Esitysteksti
	Muutoksenhakukielto, valmistelu
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 11.06.2013 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Kaupunginhallitus

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä

§ 701

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityspyyntö Helsingin ja Espoon kaupunkiraitiotien (Raide-Jokeri) suunnittelutilanteesta

ILMOITUSASIA 5

HEL 2013-006172 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon Raide-jokerin suunnittelutilanteesta:

Seudullisen Raide-Jokeri -pikaraitiotien alustava yleissuunnitelma valmistui vuonna 2009. Helsingin ja Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnat hyväksyivät suunnitelman hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi vuoden 2009 kesäkuussa. Vuonna 2011 tehtiin uusi hankearviointi ja selvitys Raide-Jokerin kehityskäytävän maankäytön kehittämisperiaatteista. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 29.8.2012, että uusi hankearviointi ja maankäyttöselvitys muodostavat riittävän pohjan hankkeen jatkosuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti keväällä kaupungin strategiaohjelman 2013-16 käsittelyn yhteydessä, että Raide-Jokerin toteutusta pyritään kiirehtimään.

Raide-Jokerin hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistyä kuluvana vuonna 2013. Hankinnassa on käytetty neuvottelumenettelyä. Hankesuunnitelmatyöhön on ilmoittautunut kolme konsulttiryhmiä, joiden kanssa on neuvoteltu työn sisällöstä 23.-25.4.2013. Neuvottelujen pohjalta on tarkennettu hankesuunnitelman työohjelmaa ja valmisteltu tarjouspyyntöasiakirjoja. Radan toteuttamisen edellyttämien asemakaavamuutosten valmistelu on vireillä.

Hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 15.5.2013 kuitenkin päätettiin, että tarjouspyyntöjen lähettämistä lykätään kunnes saadaan selvitys valtion osallistumisesta hankkeen suunnittelukustannuksiin.

Hankkeen kuvaus

Raide-Jokeri on kaksiraiteinen, seudullinen Itäkeskuksen ja Tapiolan välinen poikittainen pikaraitiolinja. Radan pituus on noin 25 km, josta noin 16 km sijoittuu Helsingin alueelle ja 9 km Espooseen. Radalle tulee noin 32 pysäkkiä. Raideyhteys tulee korvaamaan nykyisen seudullisen runkobussilinjan 550, joka on Helsingin seudun vilkkaimmin liikennöity bussilinja. Sen kuljetuskapasiteetti ei kuitenkaan pitkään pysty vastaamaan kasvavaan matkustajakysyntään. Espoon alueella alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinjaus kulkee Leppävaarasta suoraan Tapiolaan eli eri reittiä kuin Bussi-Jokeri. Raide-Jokerilla on ennustettu olevan v. 2035 noin 80 000 käyttäjää

arkivuorokaudessa. Näistä yli 3 000 siirtyisi ennusteiden mukaan henkilöautoliikenteestä. Jokeri-linjan rakentaminen pikaraitiotieksi lisää linjan käyttöä ennusteiden mukaan noin 80 %.

Hankesuunnittelun lähtökohtana on Raide-Jokerin alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinja. Raide-Jokerin hankesuunnittelu käsittää suunnitteluvälin Itäkeskus - Tapiolan keskus. Rata, siihen liittyvät pysäkit, vaihtoasemat ja varikko sekä radan toteuttamisen edellyttämät katujärjestelyt ja muut hankesuunnitteluvaiheeseen liittyvät asiat suunnitellaan sillä tarkkuudella, että Raide-Jokerin hankepäätöstä varten saadaan riittävä tieto radan kustannuksista, toteutettavuudesta ja vaikutuksista. Hankesuunnitelma toimii lähtökohtana radan rakennussuunnittelulle.

Raide-Jokeri kuuluu Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tärkeisiin joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin: HLJ -suunnitelmassa Raide-Jokeri on ennen vuotta 2020 aloitettavien joukkoliikennehankkeiden joukossa. Raide-Jokeri on osaltaan edistämässä myös valtion ja Helsingin seudun kuntien sekä Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymän välillä solmitun maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusmenettelyn tavoitteita.

Hankkeeseen liittyvä maankäytön kehittäminen

Raide-Jokerin ratalinjaus on vahvistetuissa Helsingin yleiskaava 2002:ssa ja Espoon eteläosien yleiskaavassa. Se on yksi Helsingin uuden yleiskaavan (2016) lähtökohtana olevan verkostokaupungin keskeisistä joukkoliikennehankkeista.

Ennusteiden mukaan Raide-Jokerin käytävässä olisi v. 2035 noin 200 000 asukasta ja 140 000 työpaikkaa. Kasvua nykyisestä noin 35 000 asukasta ja 47 000 työpaikkaa. Näistä noin 23 000 asukasta ja 14 000 työpaikkaa on arvioitu sijoittuvan Jokeri-käytävään vain, mikäli Raide-Jokeri toteutuu.

Maankäytön tehostuminen Helsingin seudun ydinalueella tiivistää seudullista yhdyskuntarakennetta, mikä vähentää liikkumistarvetta ja parantaa kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä ja kilpailukykyä. Raide-Jokerilla on merkittävä myönteinen vaikutus maankäytön kehittämiseen Helsingissä.

Suunnittelu- ja toteutusaikataulu

Helsingin tavoitteena on ratahankkeen mahdollisimman pikainen toteuttaminen. Jos hankesuunnittelu saadaan käyntiin syksyllä 2013, on työ valmis vuoden 2014 lopulla. Hankepäätös voitaisiin tällöin tehdä vuoden 2015 keväällä ja tämän jälkeen käynnistää radan rakennussuunnittelu ja vaunujen hankintaprosessi. Tavoitteena on

10.06.2013

Kaj/8

saada rata valmiiksi ja liikenteelle viimeistään vuosina 2020-2022, jolloin Bussi-Jokerin (linja 550) liikennöintisopimus päättyy.

Suunnittelu- ja rakentamiskustannukset

Raide-Jokerin alustavassa yleissuunnitelmassa (2009) hankkeen rakennuskustannukseksi oli arvioitu 210 milj. euroa (alv 0 %). Pintavarikon kustannukseksi oli arvioitu 33 milj. euroa ja tarvittavien 32 vaunun hinnaksi noin 86 milj. euroa. Rakennuskustannukset tulevat tarkentumaan hankesuunnittelun aikana.

Hankesuunnittelun kustannukseksi on arvioitu 800 000 - 1 000 000 euroa. Kustannukset sovittiin työn alkaessa alustavasti jaettavaksi tilaajaosapuolien kanssa seuraavasti:

Helsingin ja Espoon kaupungit 60 %

Liikennevirasto 30 %

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) 10 %

Tämä kustannusjako vastaa alustavan yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä käytettyä jakoa. Helsingin kaupunginhallitus odottaa valtion osallistumista hankkeen suunnitteluun tältä pohjalta. Hankkeen rakentamispäätös ja aikataulu rakentamiselle täsmentyvät myöhemmin ja edellyttävät sekä valtion että kaupunkien valtuustojen budjettipäätöksiä.

Tämän johdosta kaupunginhallitus kiirehtii valtion sitoutumista hankkeen rahoitukseen, jotta Raide-Jokerin suunnittelu voisi edetä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö
- 2 Liikennesuunnitteluosaston lausunto 31.5.2013

Otteet

Ote

Selvityksen pyytjä
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Espoon kaupunki,

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon Raide-jokerin suunnittelutilanteesta:

Seudullisen Raide-Jokeri -pikaraitiotien alustava yleissuunnitelma valmistui vuonna 2009. Helsingin ja Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnat hyväksyivät suunnitelman hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi vuoden 2009 kesäkuussa. Vuonna 2011 tehtiin uusi hankearviointi ja selvitys Raide-Jokerin kehityskäytävän maankäytön kehittämisperiaatteista. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 29.8.2012, että uusi hankearviointi ja maankäyttöselvitys muodostavat riittävän pohjan hankkeen jatkosuunnittelun ja kaavoituksen aloittamiselle. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti keväällä kaupungin strategiaohjelman 2013-16 käsittelyn yhteydessä, että Raide-Jokerin toteutusta pyritään kiirehtimään.

Raide-Jokerin hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistyä kuluvana vuonna 2013. Hankinnassa on käytetty neuvottelumenettelyä. Hankesuunnitelmatyöhön on ilmoittautunut kolme konsulttiryhmää, joiden kanssa on neuvoteltu työn sisällöstä 23.-25.4.2013. Neuvottelujen pohjalta on tarkennettu hankesuunnitelman työohjelmaa ja valmisteltu tarjouspyyntöasiakirjoja. Radan toteuttamisen edellyttämien asemakaavamuutosten valmistelu on vireillä.

Hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 15.5.2013 kuitenkin päätettiin, että tarjouspyyntöjen lähettämistä lykätään kunnes saadaan selvitys valtion osallistumisesta hankkeen suunnittelukustannuksiin.

Hankkeen kuvaus

Raide-Jokeri on kaksiraiteinen, seudullinen Itäkeskuksen ja Tapiolan välinen poikittainen pikaraitiolinja. Radan pituus on noin 25 km, josta noin 16 km sijoittuu Helsingin alueelle ja 9 km Espooseen. Radalle tulee noin 32 pysäkkiä. Raideyhteys tulee korvaamaan nykyisen seudullisen runkobussilinjan 550, joka on Helsingin seudun vilkkaimmin liikennöity bussilinja. Sen kuljetuskapasiteetti ei kuitenkaan pitkään pysty vastaamaan kasvavaan matkustajakysyntään. Espoon alueella alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinjaus kulkee Leppävaarasta suoraan Tapiolaan eli eri reittiä kuin Bussi-Jokeri. Raide-Jokerilla on ennustettu olevan v. 2035 noin 80 000 käyttäjää arkivuorokaudessa. Näistä yli 3 000 siirtyisi ennusteiden mukaan henkilöautoliikenteestä. Jokeri-linjan rakentaminen pikaraitiotieksi lisää linjan käyttöä ennusteiden mukaan noin 80 %.

Hankesuunnittelun lähtökohtana on Raide-Jokerin alustavan yleissuunnitelman mukainen ratalinja. Raide-Jokerin hankesuunnittelu käsittää suunnitteluvälin Itäkeskus - Tapiolan keskus. Rata, siihen liittyvät pysäkit, vaihtoasemat ja varikko sekä radan toteuttamisen edellyttämät katujärjestelyt ja muut hankesuunnitteluvaiheeseen liittyvät asiat suunnitellaan sillä tarkkuudella, että Raide-Jokerin hankepäätöstä varten saadaan riittävä tieto radan kustannuksista, toteutettavuudesta ja vaikutuksista. Hankesuunnitelma toimii lähtökohtana radan rakennussuunnittelulle.

Raide-Jokeri kuuluu Pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tärkeisiin joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin: HLJ -suunnitelmassa Raide-Jokeri on ennen vuotta 2020 aloitettavien joukkoliikennehankkeiden joukossa. Raide-Jokeri on osaltaan edistämässä myös valtion ja Helsingin seudun kuntien sekä Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymän välillä solmitun maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusmenettelyn tavoitteita.

Hankkeeseen liittyvä maankäytön kehittäminen

Raide-Jokerin ratalinjaus on vahvistetuissa Helsingin yleiskaava 2002:ssa ja Espoon eteläosien yleiskaavassa. Se on yksi Helsingin uuden yleiskaavan (2016) lähtökohtana olevan verkostokaupungin keskeisistä joukkoliikennehankkeista.

Ennusteiden mukaan Raide-Jokerin käytävässä olisi v. 2035 noin 200 000 asukasta ja 140 000 työpaikkaa. Kasvua nykyisestä noin 35 000 asukasta ja 47 000 työpaikkaa. Näistä noin 23 000 asukasta ja 14 000 työpaikkaa on arvioitu sijoittuvan Jokeri-käytävään vain, mikäli Raide-Jokeri toteutuu.

Maankäytön tehostuminen Helsingin seudun ydinalueella tiivistää seudullista yhdyskuntarakennetta, mikä vähentää liikkumistarvetta ja parantaa kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä ja kilpailukykyä. Raide-Jokerilla on merkittävä myönteinen vaikutus maankäytön kehittämiseen Helsingissä.

Suunnittelu- ja toteutusaikataulu

Helsingin tavoitteena on ratahankkeen mahdollisimman pikainen toteuttaminen. Jos hankesuunnittelu saadaan käyntiin syksyllä 2013, on työ valmis vuoden 2014 lopulla. Hankepäätös voitaisiin tällöin tehdä vuoden 2015 keväällä ja tämän jälkeen käynnistää radan rakennussuunnittelu ja vaunujen hankintaprosessi. Tavoitteena on saada rata valmiiksi ja liikenteelle viimeistään vuosina 2020-2022, jolloin Bussi-Jokerin (linja 550) liikennöintisopimus päättyy.

Suunnittelu- ja rakentamiskustannukset

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Raide-Jokerin alustavassa yleissuunnitelmassa (2009) hankkeen rakennuskustannukseksi oli arvioitu 210 milj. euroa (alv 0 %). Pintavarikon kustannukseksi oli arvioitu 33 milj. euroa ja tarvittavien 32 vaunun hinnaksi noin 86 milj. euroa. Rakennuskustannukset tulevat tarkentumaan hankesuunnittelun aikana.

Hankesuunnittelun kustannukseksi on arvioitu 800 000 - 1 000 000 euroa. Kustannukset sovittiin työn alkaessa alustavasti jaettavaksi tilaajaosapuolien kanssa seuraavasti:

Helsingin ja Espoon kaupungit 60 %

Liikennevirasto 30 %

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) 10 %

Tämä kustannusjako vastaa alustavan yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä käytettyä jakoa. Helsingin kaupunginhallitus odottaa valtion osallistumista hankkeen suunnitteluun tältä pohjalta. Hankkeen rakentamispäätös ja aikataulu rakentamiselle täsmentyvät myöhemmin ja edellyttävät sekä valtion että kaupunkien valtuustojen budjettipäätöksiä.

Tämän johdosta kaupunginhallitus kiirehtii valtion sitoutumista hankkeen rahoitukseen, jotta Raide-Jokerin suunnittelu voisi edetä.

Esittelijä

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Helsingin ja Espoon kaupungeilta selvitystä Raide-Jokerin suunnittelutilanteesta 14.6.2013 mennessä. Esitys on kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston lausuntoon perustuva. Virastosta saadun selvityksen mukaan lausuntoa valmisteltaessa on tehty yhteistyötä Espoon kaupungin kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö
- 2 Liikennesuunnitteluosaston lausunto 31.5.2013

Otteet

Ote

Otteen liitteet

10.06.2013

Kaj/8

Selvityksen pyytäjä
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Espoon kaupunki,
Hallintokeskus

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Rakennusvirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)

10.6.2013

Kj/4

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja
liikelaitokset

ILMOITUSASIA 6

§ 113

Kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousajat ja -aiheet syksyllä 2013

HEL 2013-007678 T 00 00 02

Päätös

Konsernijaosto päätti kokoontua 26.8., 16.9., 30.9., 14.10., 28.10.,
11.11., 25.11. ja 9.12.2013 kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen,
kuitenkin aikaisintaan klo 17.

Lista kokouskohtaisista aiheista on esityksen liitteenä.

Samalla konsernijaosto päätti, että puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien
mukaan varapuheenjohtajan kanssa neuvoteltuaan, asioiden vähäisen
määrän tai muun erityisen syyn takia peruuttaa kokouksen. Lisäksi
puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajan
kanssa neuvoteltuaan, muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä
kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan pääsääntöisesti vähintään
viikkoa ennen kokousta.

Konsernijaoston kokouspaikkana on kaupunginhallituksen istuntosali
kaupungintalolla.

Edelleen konsernijaosto päätti

- että pöytäkirja konsernijaoston kokouksista pidetään yleisesti
nähtävänä kaupungin kirjaamossa kokousta seuraavana
kuudentena arkityöpäivänä ja
- että konsernijaoston kokousajoista ja edellä mainituista
nähtävänäoloista kuulutetaan julkisten kuulutusten
ilmoitustaululla, kaupungin verkkosivuilla sekä
kaupunginhallituksen päättämässä ilmoituslehdissä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinho
800012-62637
Alv.nro
FI02012566

10.6.2013

Kj/4

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 18.06.2013 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä

17.06.2013

Kj/3

§ 712

Henkilötietojen verkkajulkaisua koskevat muutokset kaupungin viestinnän ohjeisiin

ILMOITUSASIA 7

HEL 2013-008170 T 00 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavat henkilötietojen julkaisemista verkkosivuilla koskevat korjaukset kaupunginhallituksen 7.9.2009 antamiin kaupungin viestinnän ohjeisiin (948 §):

2.3.2.2 Päätöksentekoa ja hallintoa koskeva verkkotiedottaminen

7. kpl, uusi muotoilu

- Henkilötietojen kuten yksityishenkilöiden nimien, osoitteiden yms. merkitsemistä verkossa julkaistaviin esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja muihin asiakirjoihin sekä niiden muutakin julkaisemista verkkoviestinnässä tulee välttää. Sen sijaan tiedot henkilön asemasta, tehtävistä ja niiden hoidosta julkisyhteisössä voidaan verkossa julkaista silloin, kun niiden julkaiseminen on asiallisesti perusteltua.

10. kpl, lisäys kpl:een loppuun:

- Luettelot yksityishenkilöistä, tiedot palkankorotusten saajista, valintaa varten tehty yhteenveto viranhakijoista ja muut henkilötietoja sisältävät asianhallintajärjestelmät ovat kaupungin henkilörekistereitä eikä niitä saa julkaista verkkosivuilla. Esimerkiksi ansioluetteloyhteenvedot jätetään aina pois verkkosivuilla julkaistavista päätösasiakirjoista, ja niistä tehdään erillinen liiteasiakirja, jota ei saa julkaista verkossa. Muitakaan yksityisiä henkilötietoja ei verkkosivuilla pidä julkaista ilman asianomaisen henkilön suostumusta.

12. kpl, uusi muotoilu:

- Päätösasiakirjat säilytetään kaupungin verkkosivuilla pysyvästi. Tämä kuitenkin edellyttää, että asiakirjoista poistetaan muut henkilötiedot paitsi ne, joiden pitäminen verkossa on tiedottamisen vaatimukset ottaen huomioon perusteltua (esim. virkaan valitun nimi sekä asian käsittelyssä ehdotetut ja vaalissa ääniä saaneet henkilöt).

2.5.11 Tiedon antaminen henkilörekisteristä

10. kpl, uusi muotoilu:

- Siten esimerkiksi verkossa julkaistavaan päätösasiakirjatekstiin ei saa panna näkyviin kaikkien viran hakijoiden nimiä vaan ainoastaan hakijoiden lukumäärä. Asianomaiseen virkaan valitun nimi voi päätösasiakirjan verkkojulkaisussa olla esillä pysyvästi, samoin myös muiden ehdotettujen sekä vaalitulanteessa vaalissa mukana olleiden ehdokkaiden nimet ja tiedot heidän saamistaan äänimääristä. Verkkosivuilla ei sen sijaan saa julkaista esityslistan liitettä, joka sisältää yhteenvedon hakijoiden ansioista.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: kohdan 12 uuden muotoilun lause:

"Päätösasiakirjat säilytetään kaupungin verkkosivuilla vähintään viiden päätöksentekoajankohtaa seuraavan vuoden ajan tai niin haluttaessa myös tätä pidempään." muutettaisiin muotoon: "Päätösasiakirjat säilytetään kaupungin verkkosivuilla pysyvästi."

Kannattajat: Laura Rissanen

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eero Waronen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 36073
eero.waronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Viestinnän ohjeet
- 2 Viestinnän ohjeet ruotsi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä seuraavat henkilötietojen julkaisemista verkkosivuilla koskevat korjaukset kaupunginhallituksen 7.9.2009 antamiin kaupungin viestinnän ohjeisiin (948 §):

2.3.2.2 Päätöksentekoa ja hallintoa koskeva verkkotiedottaminen

7. kpl, uusi muotoilu

- Henkilötietojen kuten yksityishenkilöiden nimien, osoitteiden yms. merkitsemistä verkossa julkaistaviin esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja muihin asiakirjoihin sekä niiden muutakin julkaisemista verkkoviestinnässä tulee välttää. Sen sijaan tiedot henkilön asemasta, tehtävistä ja niiden hoidosta julkisyhteisössä voidaan verkossa julkaista silloin, kun niiden julkaiseminen on asiallisesti perusteltua.

10. kpl, lisäys kpl:een loppuun:

- Luettelot yksityishenkilöistä, tiedot palkankorotusten saajista, valintaa varten tehty yhteenvedo viranhakijoista ja muut henkilötietoja sisältävät asianhallintajärjestelmät ovat kaupungin henkilörekistereitä eikä niitä saa julkaista verkkosivuilla. Esimerkiksi ansioluetteloyhteenvedot jätetään aina pois verkkosivuilla julkaistavista päätössiakirjoista, ja niistä tehdään erillinen liiteasiakirja, jota ei saa julkaista verkossa. Muitakaan yksityisiä henkilötietoja ei verkkosivuilla pidä julkaista ilman asianomaisen henkilön suostumusta.

12. kpl, uusi muotoilu:

- Päätössiakirjat säilytetään kaupungin verkkosivuilla vähintään viiden päätöksentekoaikajankohtaa seuraavan vuoden ajan tai niin haluttaessa myös tätä pidempään. Tämä kuitenkin edellyttää, että asiakirjoista poistetaan muut henkilötiedot paitsi ne, joiden pitäminen verkossa on tiedottamisen vaatimukset ottaen huomioon perusteltua (esim. virkaan valitun nimi sekä asian käsittelyssä ehdotetut ja vaalissa ääniä saaneet henkilöt).

2.5.11 Tiedon antaminen henkilörekisteristä

10. kpl, uusi muotoilu:

- Siten esimerkiksi verkossa julkaistavaan päätössiakirjatekstiin ei saa panna näkyviin kaikkien viran hakijoiden nimiä vaan ainoastaan hakijoiden lukumäärä. Asianomaiseen virkaan valitun nimi voi päätössiakirjan verkkojulkaisussa olla esillä pysyvästi, samoin myös muiden ehdotettujen sekä vaalitulanteessa vaalissa mukana olleiden ehdokkaiden nimet ja tiedot heidän saamistaan äänimääristä. Verkkosivuilla ei sen sijaan saa julkaista esityslistan liitettä, joka sisältää yhteenvedon hakijoiden ansioista.

Esittelijä

Verkkoviestintä on jo pitkään ollut Helsingin kaupungin päätöstiedottamisen tärkein väline. 2000-luvun alusta lähtien

kaupungin toimielinten esityslistat on julkaistu kaupungin verkkosivuilla jo ennen toimielinten kokouksia, ja kokousten jälkeen tiedotteet tehdyistä päätöksistä sekä myöhemmin myös pöytäkirjat.

Rajoituksia päätösasiakirjojen verkkojulkaisulle on asettanut henkilötietolaki. Koska ei ole mahdollista tarkistaa, onko kaikilla verkkosivujen kautta henkilötietoja selaavilla verkon käyttäjillä laillinen oikeus yksityisten henkilötietojen käsittelyyn, kunnan päätösasiakirjoihin sisältyneiden henkilötietojen julkaiseminen verkossa on ollut tietosuojavaltuutetun tulkinnan mukaan mahdollista vain asian tiedottamisen vaatiman määräajan. Määräajan jälkeen kaikki päätösasiakirjat on tullut poistaa nähtäviltä verkossa, mikä on toisaalta vaikeuttanut kunnan päätöksenteon seurantaa ja tiedonsaantia aikaisemmin tehdyistä päätöksistä. Henkilötietojen poistaminen päätösasiakirjoista käsityönä olisi ollut käytännössä mahdoton tehtävä.

Helsingin kaupungin toimielinten päätösasiakirjat ovat olleet voimassa olevien viestinnän ohjeiden mukaan verkossa nähtävillä enintään kahden vuoden ajan päätöksen tekemisestä, ja tämän määräajan jälkeen kaikki päätösasiakirjat on poistettu aina vuosi kerrallaan.

Vuonna 2011 Helsingin kaupunki siirtyi uuden sähköisen Ahjo-asianhallintajärjestelmän käyttöön. Ahjo-järjestelmään lisättiin mahdollisuus henkilötietojen sähköiseen merkitsemiseen ja niiden automaattiseen poistamiseen asiakirjojen verkossa julkaistavista versioista. Käytännössä henkilötietojen määräaikaisesta verkkojulkaisusta on jo nyt luovuttu Helsingin päätöstiedottamisessa.

Henkilötiedot päätösasiakirjojen verkkojulkaisuissa.

Myös kaupungin viestinnän ohjeita on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa henkilötietojen julkaisemisen osalta. Jatkossa päätösasiakirjoista poistetaan automaattisesti kaikki henkilötietolain tarkoittamat yksityiset henkilötiedot. Tällä ei ole vaikutusta tietojen julkaisuuteen, sillä myös verkkosivuilla julkaisemattomiin julkisiin henkilötietoihin on mahdollista tutustua pyydettäessä kaupungin kirjaamossa, ja ne toimitetaan myös pyydettäessä mm. joukkoviestimien käyttöön. Tämä menettely on nyt tarkoitus toteuttaa viestinnän ohjeiden kohtiin 2.3.2.2 ja 2.5.11 tehtävillä seuraavilla muutoksilla (korjatut kohdat tekstissä on kursivoitu; lisäksi suluissa viestinnän ohjeiden ao. kohdan nykyinen muotoilu):

2.3.2.2 Päätöksentekoa ja hallintoa koskeva verkkotiedottaminen

7. kpl, uusi muotoilu

- *Henkilötietojen kuten yksityishenkilöiden nimien, osoitteiden yms. merkitsemistä verkossa julkaistaviin esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja muihin*

asiakirjoihin sekä niiden muutakin julkaisemista verkkoviestinnässä tulee välttää. Sen sijaan tiedot henkilön asemasta, tehtävistä ja niiden hoidosta julkisyhteisössä voidaan verkossa julkaista silloin, kun niiden julkaiseminen on asiallisesti perusteltua.

(Nykyinen teksti: "Henkilötietojen eli yksityishenkilöiden nimien, osoitteiden ja muiden henkilötietojen merkitsemistä esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja muihin asiakirjoihin sekä niiden julkaisemista verkkoviestinnässä tulee välttää, jollei asian käsittely, tehokas tiedottaminen ja viranomaisen toiminnan valvonta sitä vaadi.")

10. kpl, lisäys kpl:een loppuun:

- Luettelot yksityishenkilöistä, tiedot palkankorotusten saajista, valintaa varten tehty yhteenveto viranhakijoista ja muut henkilötietoja sisältävät asianhallintajärjestelmät ovat kaupungin henkilörekistereitä eikä niitä saa julkaista verkkosivuilla. Esimerkiksi ansioluetteloyhteenvedot jätetään aina pois verkkosivuilla julkaistavista päätösasiakirjoista, ja niistä tehdään erillinen liiteasiakirja, jota ei saa julkaista verkossa. *Muitakaan yksityisiä henkilötietoja ei verkkosivuilla pidä julkaista ilman asianomaisen henkilön suostumusta.*

(Nykyinen teksti: "Luettelot yksityishenkilöistä, tiedot palkankorotusten saajista, valintaa varten tehty yhteenveto viranhakijoista ja muut henkilötietoja sisältävät asianhallintajärjestelmät ovat kaupungin henkilörekistereitä eikä niitä saa julkaista verkkosivuilla. Esimerkiksi ansioluetteloyhteenvedot jätetään aina pois verkkosivuilla julkaistavista päätösasiakirjoista, ja niistä tehdään erillinen liiteasiakirja, jota ei saa julkaista verkossa.")

12. kpl, uusi muotoilu:

- Päätösasiakirjat säilytetään kaupungin verkkosivuilla vähintään viiden päätöksentekoajankohtaa seuraavan vuoden ajan

tai niin haluttaessa myös tätä pidempään.

Tämä kuitenkin edellyttää, että asiakirjoista poistetaan muut henkilötiedot paitsi ne, joiden pitäminen verkossa on tiedottamisen vaatimukset ottaen huomioon perusteltua (esim. virkaan valitun nimi sekä asian käsittelyssä ehdotetut ja vaalissa ääniä saaneet henkilöt).

(Nykyinen teksti: "Päätösasiakirjat säilytetään kaupungin verkkosivuilla vähintään viiden päätöksentekoaikajankohtaa seuraavan vuoden ajan tai niin haluttaessa myös tätä pidempään. Tämä kuitenkin edellyttää, että asiakirjoista poistetaan päätöstä seuraavan kalenterivuoden loputtua muut henkilötiedot paitsi ne, joiden pitäminen verkossa on tiedottamisen vaatimukset ottaen huomioon perusteltua (esim. virkaan valitun nimi). Henkilötiedot tai niitä sisältävät asiakirjat voidaan siten pitää näkyvillä verkossa 13–24 kuukauden ajan päätösaikajankohdasta lukien. Säilytysajan päätyttyä on pidettävä huoli sähköisten päätösasiakirjojen asianmukaisesta arkistoinnista annettujen ohjeiden mukaisesti.")

2.5.11 Tiedon antaminen henkilökisteristä

10. kpl, uusi muotoilu:

- *Siten esimerkiksi verkossa julkaistavaan päätösasiakirjatekstiin ei saa panna näkyviin kaikkien viran hakijoiden nimiä vaan ainoastaan hakijoiden lukumäärä. Asianomaiseen virkaan valitun nimi voi päätösasiakirjan verkkojulkaisussa olla esillä pysyvästi, samoin myös muiden ehdotettujen sekä vaalitulanteessa vaalissa mukana olleiden ehdokkaiden nimet ja tiedot heidän saamistaan äänimääristä. Verkkosivuilla ei sen sijaan saa julkaista esityslistan liitettä, joka sisältää yhteenvedon hakijoiden ansioista.*

(Nykyinen teksti: "Siten esimerkiksi verkossa julkaistavaan päätösasiakirjatekstiin ei saa panna näkyviin kaikkien viran hakijoiden nimiä vaan ainoastaan hakijoiden lukumäärä ja korkeintaan haastateltujen nimet sekä tieto valitusta henkilöstä.

Vaalitilanteessa kerrotaan myös muiden vaalissa mukana olleiden ehdokkaiden nimet sekä tiedot ehdokkaiden vaalissa saamista äänimääristä. Verkkosivuilla ei myöskään saa julkaista esityslistan liitettä, joka sisältää yhteenvedon hakijoiden ansioista. Esimerkiksi haastateltujen nimet tulee poistaa verkossa julkaistavista päätösasiakirjoista seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä, kun välitöntä tiedottamistarvetta ei enää ole. Sen sijaan asianomaiseen virkaan valitun nimi voi päätösasiakirjan verkkojulkaisussa olla esillä pysyvästi.”)

Em. muutoksilla selkeytetään myös päätöstiedottamisen pelisääntöjä niin, että esimerkiksi virkoihin ja luottamustehtäviin valittujen henkilöiden sekä kokouksen läsnäolijoiden nimet saavat olla esillä päätösasiakirjojen verkkoversioissa jatkuvasti. Uusissa ohjeissa korostetaan, että samalla, kun yksityisten henkilötietojen verkkojulkaisemisesta luovutaan, tiedot henkilön asemasta, tehtävistä ja niiden hoidosta julkisyhteisössä voidaan verkossa julkaista silloin, kun niiden julkaiseminen on asiallisesti perusteltua.

Nyt esitetyt korjaukset kaupungin viestinnän ohjeisiin on käyty läpi hallintokeskuksen oikeuspalvelujen kanssa, jolla ei ole ollut niihin huomauttamista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eero Waronen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 36073
eero.waronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Viestinnän ohjeet
- 2 Viestinnän ohjeet ruotsi

Tiedoksi: Muutoksenhaku; Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Virastot ja liikelaitokset
Kaupunkikonsernin tytäryhteisöt ja säätiöt

19.06.2013

Kj/5

§ 242

Vuoden 2012 tilinpäätöksen hyväksyminen

ILMOITUSASIA 8

HEL 2013-003762 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti

1 hyväksyä vuoden 2012 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 144 986 073,33 euroa,

2 hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 154 877 555,42 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 22 059 990,15 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Satama -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 1 853 989,54 euroa siirretään HKL -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 887 195,19 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 149 488,40 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallinto-palvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) alijäämä, - 68 421,88 euroa siirretään Henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä, 314 372,05 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä, 4 449 319,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 917 801,39 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 778 418,34 euroa ja innovaatorahaston alijäämä

-4 742 452,60 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Muun toiminnan tilikauden tulos

Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 3 982 668,10 euroa. Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastoon siirretään alueen myyntituloja kertynyt määrä 25 930 000 euroa. Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta 152 500 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 5 163 982,83 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivaruudesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja tilikauden alijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, -42 898 533,96 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Helsingin Energian taseen kertyneistä voittovaroista siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemän päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tapio Korhonen, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36050
tapio.korhonen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2012 allekirjoitettu.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäne

19.06.2013

Kj/5

1 hyväksyä vuoden 2012 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 144 986 073,33 euroa,

2 hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 154 877 555,42 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 22 059 990,15 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Satama -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 1 853 989,54 euroa siirretään HKL -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 887 195,19 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 149 488,40 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallinto-palvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) alijäämä, - 68 421,88 euroa siirretään Henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä, 314 372,05 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä, 4 449 319,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 917 801,39 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 778 418,34 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -4 742 452,60 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Muun toiminnan tilikauden tulos

Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 3 982 668,10 euroa. Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastoon siirretään alueen myyntituloja kertynyt määrä 25 930 000 euroa. Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta 152 500 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 5 163 982,83 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja tilikauden alijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, -42 898 533,96 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Helsingin Energian taseen kertyneistä voittovaroista siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemän päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2012 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.

Helsingin kaupungin vuoden 2012 tilinpäätös osoittaa 138,9 miljoonaa euron ylijäämää. Liikelaitosten ylijäämät olivat yhteensä 181,8 miljoonaa euroa, mutta kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia alijäämä oli -42,9 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

Tuloslaskelma, milj. euroa	2012	2011
Toimintatuotot	1 740,2	1 693,1
Valmistus omaan käyttöön	138,7	159,2
Toimintakulut	-4 565,0	-4346,5
Toimintakate	-2 685,1	-2494,2
Verotulot	2 759,0	2740,0
Valtionosuudet	297,2	259,8
Rahoitustuotot	93,4	95,9
Rahoituskulut	-25,4	-27,2
Vuosikate	439,1	574,3

Poistot ja arvonalentumiset	-396,5	-361,8
Satunnaiset erät	102,4	42,5
Tilikauden tulos	145,0	255,0
Tilinpäätössiirrot	-6,1	25,2
Tilikauden ylijäämä	138,9	280,2

Vuoden 2012 tuloslaskelma on vertailukelpoinen vuoden 2011 kanssa. Kaupungin toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,4 prosenttia ja toimintakulut 5,0 prosenttia.

Ilman liikelaitoksia ja rahastoja sekä eräitä itsenäisiä taseyksiköitä tarkasteltuna vertailukelpoiset toimintamenot kasvoivat 4,8 prosenttia. Kyseinen menokasvu oli selvästi enemmän kuin vuonna 2011 toteutunut vastaava peruskaupungin 2,5 prosentin menokasvu.

Maksurahoituksen osuus toimintakuluista (Toimintatuotot / Toimintakulut) on pienentynyt vuosittain vuoden 2007 suhdeluvusta, 43,0 prosenttia, vuoden 2011 suhdelukuun 40,4 prosenttia. Vuonna 2012 toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski 39,3 prosenttiin.

Verotuloja kertyi 2759,0 miljoonaa euroa eli 0,7 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Kunnallisveroa kertyi 4,0 prosenttia ja kiinteistöveroa 1,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhteisöveron määrä vähentyi 21,3 prosenttia johtuen yhteisöveron kuntaryhmän osuuden pienenemisestä edellisen vuoden 31,99 prosentista vuoden 2012 tasoon 28,34 prosenttiin. Myös yhteisöveron veropohja heikkeni vuodesta 2011 hieman.

Valtionosuuksia saatiin verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (-285,8 milj. euroa) huomioiden 297,2 miljoonaa euroa. Vuosikate oli 439,1 miljoonaa euroa. Vuosikate laski edellisestä vuodesta johtuen erityisesti siitä, että toimintamenojen kasvu oli selvästi verorahoituksen kasvua suurempaa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan vuosikate on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot. Vuoden 2012 vuosikate kattaa poistot. Investoinneista vuosikate kattoi 68,1 prosenttia. Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 153,8 miljoonaa euroa ja kattoi poistoista 54,3 prosenttia ja investoinneista 32,2 prosenttia.

Talousarvion mukainen alijäämä ilman liikelaitoksia ja itsenäisiä rahastoja oli -42,9 miljoonaa euroa, kun talousarviossa alijäämäksi arvioitiin -100,6 miljoonaa euroa. Alijäämä poikkesi budjetoidusta 57,7 miljoonaa euroa.

Rahavarat vuoden lopussa olivat 142,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuoden alussa. Kassa-alijäämä muodostui seuraavasti:

Rahoituslaskelma, milj. euroa	2012	2011
Toiminnan rahavirta	422,2	543,2
Investointien rahavirta	-519,1	-623,1
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-96,9	-79,9
Antolainojen muutokset	62,7	37,5
Ottolainojen muutokset	-77,2	115,1
Oman pääoman muutokset	0,0	11,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	-31,5	1,8
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-46,0	166,3
Rahavarojen muutos	142,9	86,4

Vuoden 2012 rahoituslaskelma on vertailukelpoinen vuoteen 2011.

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui 177,6 milj. euroa talousarviota paremmaksi johtuen erityisesti talousarviota paremmasta toimintakatteesta peruspalveluntuotannossa, talousarviota suuremmista valtionosuustuloista, talousarviota pienemmistä korkomenoista sekä talousarviota suuremmista maanmyyntituloista Kamppi-Töölönlahti -alueella. Lisäksi investoinnit toteutuivat hieman talousarviota pienempinä erityisesti HKL-liikelaitoksen osalta. Alijäämää jäi kuitenkin -96,9 milj. euroa. Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 46 päivää eli kaupungin rahavaroilla voitiin kattaa 46 päivän kassamenot. Tulorahoituksella katettiin investoinneista 68,1 prosenttia. Edellisvuonna luku oli 85,1 prosenttia. Lainanhoitokate, joka ilmaisee tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, oli 3,4. Lainanhoitokate on heikentynyt vuodesta 2008 lähtien lainakannan lähes kaksinkertaistuttua.

Uusia ottolainoja ei nostettu talousarviossa arvioitua määrää ja siten vanhoja lainoja lyhennettiin pois 77,2 milj. euroa enemmän kuin uusia lainoja nostettiin. Talousarviossa kaupungin toimintaan ilman liikelaitoksia tarkoitettu lainanotto siirtyi ajoituksellisista syistä toteutettavaksi vuoden 2013 puolella. Erityisesti tämän seurauksena kaupungin rahoituksen rahavirta oli -46,0 milj. euroa. Koska toiminnan ja investointien rahavirta oli lähes sata miljoonaa euroa negatiivinen ja tätä ei kompensoitu uusien lainojen nostolla, oli kaupungin maksuvalmius vuoden 2012 lopussa -142,9 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2012 alussa.

Taseen 31.12.2012 loppusumma oli 12 047,5 miljoonaa euroa. Kasvua edellisestä vuodesta on 115,2 miljoonaa euroa. Suurimmat lisäykset

19.06.2013

Kj/5

omaisuudessa olivat aineellisissa hyödykkeissä. Pääomissa suurimmat lisäykset olivat omassa pääomassa.

Suhteellinen velkaantuneisuus, joka kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, oli 40,5 prosenttia. Lainakanta oli vuoden lopussa 1 201,2 miljoonaa euroa eli 1 986 euroa/asukas. Omavaraisuusaste oli 76,3 prosenttia. Se kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden yleisenä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. Kaupungin omavaraisuusaste on pysynyt viime vuodet 75:n yläpuolella. Tavoitteena on keskipitkällä aikavälillä saavuttaa tilanne, jossa peruspalvelujen rahoitus on nykyistä kestävämmällä pohjalla eikä palvelutaso ole riippuvainen liiketoiminnan, lähinnä Helsingin Energian ylimääräisistä tuloutuksista. Menokasvun hillitseminen verorahoituksen kasvun mahdollistamalle tasolle on Helsingin keskeinen tavoite talouden tasapainottamiseksi.

Helsingin kaupunkikonsernin tilikauden tulos muodostui seuraavasti:

Konsernituloslaskelma, milj. euroa	2012	2011
Toimintatuotot	2 951,7	2 891,9
Toimintakulut	-5 254,7	-5 010,8
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	8,0	9,7
Toimintakate	-2 295,0	-2 109,2
Verotulot	2 759,0	2 740,0
Valtionosuudet	297,3	259,8
Rahoitustuotot	42,8	51,8
Rahoituskulut	-118,8	-119,3
Vuosikate	685,3	823,1
Poistot ja arvonalentumiset	-621,1	-552,9
Satunnaiset erät	90,1	40,2
Tilikauden tulos	154,3	310,4
Tilinpäätössiirrot	-17,5	-26,7
Vähemmistöosuudet	1,5	0,8
Tilikauden ylijäämä	138,3	284,5

Konsernin ylijäämä, 138,3 miljoonaa euroa, oli lähes sama kuin emokaupungin ylijäämä, 138,9 miljoonaa euroa.

Konsernin toimintatuotot kattoivat toimintakuluista 56,2 prosenttia. Vastaava luku vuonna 2011 oli 57,7 prosenttia. Konsernin vuosikate

kattoi poistoista 110,3 prosenttia (148,9 prosenttia vuonna 2011).
Vuosikate oli 1 133 euroa/asukas (1 381 euroa/asukas vuonna 2011).

Helsingin kaupunkikonsernin rahoituslaskelman osoittama kassa-
alijäämä muodostui seuraavasti:

Konsernirahoituslaskelma milj. euroa	2012	2011
Toiminnan rahavirta	671,5	792,2
Investointien rahavirta	-921,2	-936,2
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-249,7	-144,0
Antolainojen muutokset	99,3	76,4
Ottolainojen muutokset	-26,5	128,6
Oman pääoman muutokset	7,3	7,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	24,0	2,6
Rahoituksen rahavirta yhteensä	104,1	215,2
Rahavarojen muutos	-145,6	71,2

Konsernin rahoituslaskelma osoittaa, että konsernin rahavarat
vähenivät tilikauden alusta 145,6 miljoonaa euroa emokaupungin
rahavarojen vähentyessä 142,9 miljoonaa euroa.

Konsernin investoinneista 59,2 prosenttia (76,2 prosenttia vuonna
2011) katettiin tulo-rahoituksella. Kassan riittävyys vuoden 2012 lopussa
oli 48 päivää (59 päivää vuonna 2011).

Khs toteaa samalla, että päätösehdotukseen sisältyy esitys
150 miljoonan euron siirrosta Helsingin Energia -liikelaitoksen
voittovaroista kaupungin taseeseen.

Khs toteaa lisäksi, että urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon tulisi siirtää
Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa
euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin
perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tapio Korhonen, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36050
tapio.korhonen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2012 allekirjoitettu.pdf

19.06.2013

Kj/5

Tiedoksi

Virastot ja liikelaitokset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.06.2013 § 647

HEL 2013-003762 T 02 06 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1 hyväksyä vuoden 2012 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varaus- ja rahastokirjauksia on 144 986 073,33 euroa,

2 hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Helsingin Energia -liikelaitoksen ylijäämä, 154 877 555,42 euroa siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin Satama -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 22 059 990,15 euroa siirretään Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin Satama -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

HKL -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 1 853 989,54 euroa siirretään HKL -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti HKL -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Palmia -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä, 2 887 195,19 euroa siirretään Palmia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Palmia -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu -liikelaitoksen (Talpa) ylijäämä, 149 488,40 euroa siirretään Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin taloushallinto-palvelu -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen (Oiva Akatemia) alijäämä, - 68 421,88 euroa siirretään Henkilöstön kehittämisspalvelut -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Asuntolainarahaston ylijäämä, 314 372,05 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä, 4 449 319,24 euroa, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston ylijäämä, 917 801,39 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä, 778 418,34 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -4 742 452,60 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaisesti niiden rahastopääomiin.

Muun toiminnan tilikauden tulos

Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä 3 982 668,10 euroa. Kamppi-Töölönlahti -alueen investointirahastoon siirretään alueen myyntituloja kertynyt määrä 25 930 000 euroa. Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksen mukaisesti asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta, 152 500 euroa.

Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä, 5 163 982,83 euroa.

Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 840 939,63 euroa.

Kaupungin toiminnan ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja tilikauden alijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, -42 898 533,96 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Helsingin Energian taseen kertyneistä voittovaroista siirretään Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti 150 miljoonaa euroa kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- tai alijäämiin.

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa kohdennettuna Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen kaupungin osuuden osarahoittamiseksi kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemän päätöksen mukaisesti.

15.04.2013 Ehdotuksen mukaan

25.03.2013 Ehdotuksen mukaan

19.06.2013

Kj/5

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Korhonen, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36050
tapio.korhonen(a)hel.fi
Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuula.jappinen(a)hel.fi

24.06.2013

192/07/72/720/2013

Helsingin kaupunki
Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL)
helsinki.kirjaamo@hel.fi

ILMOITUSASIA 9

VASTAUS HKL:N JOHTOKUNNAN TOIVOMUKSEEN SAMMUTTAA METROASEMIEN YLÄTASOJEN AIKATAULUNÄYTÖT POIKKEUSTIEDOTTEITA LUKUUN OTTAMATTA

HKL:n toimitusjohtaja Matti Lahdenranta on välittänyt HSL:lle johtokunnan kokouksessaan 2.5.2013 tekemän toivomuksen otsikon asiassa. HSL:n saaman tiedon mukaan johtokunta toivoi yksimielisesti, että HSL sammuttaisi koeluontoisesti metroasemien ylätasojen aikataulunäytöt poikkeustiedotteita lukuun ottamatta. Perusteluna on, että aikataulunäytöt näyttävät metrojunien aikataulunmukaista, ei todellista saapumisaikaa asemalle.

HSL:n johtoryhmä keskusteli asiasta kokouksessaan 13.5.2013 ja päätti yksimielisesti, että näyttöjä ei sammuteta. Nykyinen käytäntö esittää näytöillä aikataulunmukaisia asemakohtaisia lähtöaikoja sekä poikkeusinformaatiota on ollut voimassa jo vuosia. Ruoholahden metroaseman, Kampin metroaseman vanhan lippuhallin ja Rautatientorin kompassitason aikataulunäytöt on otettu käyttöön jo 1990-luvun lopulla. Hakaniemen metroaseman kaksi näyttöä sekä Sörnäisten metroaseman lippuhallin näytöt otettiin käyttöön kesäkuussa 2006.

HSL saa metroasemien lippuhallien aikataulunäytöistä hyvin vähän palautetta asiakkailta. Useimmiten palautteen syynä ovat olleet häiriötilanteet, jolloin näytöt ovat olleet pimeinä. Näyttöjen sammuttaminen vuosien varrella vakiintuneessa tilanteessa saattaisi aiheuttaa enemmänkin kielteistä kuin myönteistä palautetta sekä synnyttää matkustajissa epävarmuutta siitä, toimiiko itse metro normaalisti.

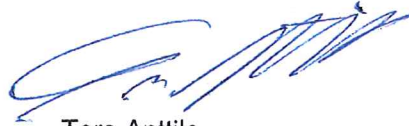
HSL jakaa HKL:n johtokunnan näkemyksen siitä, että näytöillä olisi tärkeää esittää tosiaikaisia junien saapumisaikaennusteita. Teknisesti tämän toteuttaminen on mahdollista vasta, kun Siemens toteuttaa avoimen tietorajapinnan metron automatisoinnin yhteydessä. HSL haluaa olla mukana tietorajapinnan teknisen toteutuksen määrittelyissä ja sitoutuu samassa yhteydessä toteuttamaan informaationäyttöjen ohjausjärjestelmään tarvittavat muutokset, jotta näytöille saadaan tosiaikaista informaatiota.

Lisätietoja antaa ryhmäpäällikkö Kerkko Vanhanen, puh. 4766 4379

24.06.2013

192/07/72/720/2013

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tero Anttila'.Tero Anttila
toimitusjohtajan sijainenA handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Risto Vaattovaara'.Risto Vaattovaara
osaston johtajan sijainen

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
HSL:n johtoryhmä
HKL:n toimitusjohtaja Matti Lahdenranta